

Foto: Urška Lathornjak

Nika Švab

Delo in deklica I–V: Drame tlačank

I.

Viktorija, 29 let. Magistra sociologije kulture. Prek različnih razpisov je za določen čas zaposlena že dve leti in pol. Še malo in več ne bo, saj se ji izteka zadnji mesec, potem pa tudi ne bo več dovolj mlada, da bi se lahko prijavila na razpise za mlade. Večinoma deluje v nevladnem sektorju, kjer izvajajo podporne programe za razvoj občinstev in vključevanje socialno deprivilegiranih. Stanuje v manjšem mestu pri Mariboru, v stanovanju, v katerem sta prej živela zdaj že pokojna stara starša.

Sreda zvečer. Viktorija po napol praznem mestu hiti od avtobusne postaje proti poslovnemu poslopju v centru mesta. Vstopi skozi drsna vrata, po stopnicah v prvo nadstropje in vstopi v prostor, kjer jo že čaka prazen stol. Glasno pozdravi. Odloži stvari, sleče plašč, sname masko in iz nahrbtnika vzame na pol prazno plastenko vode.

VIKTORIJA: Samo po vodo pa na wc še skočim, takoj bom.

TERAPEVT: Kar v miru. Jaz bom ta čas zaklenil.

Viktorija spije preostanek vode in znova napolni stekleničko. Odpravi se nazaj v prostor, se udobno namesti na stol in se zazre v terapevta.

TERAPEVT: In, kaj je novega?

VIKTORIJA: Hm, vse in nič. Nihče me ni pregledal na poti, pa imam potrdilo. Ampak sem ga na roko napisala, jaz ne vem, kdo še uporablja printer, če lahko vse urediš digitalno. Vam ga pokažem, glejte.

TERAPEVT: No, jaz nimam potrdila, pa me tudi nihče ni ustavil. Pa jaz tudi ne uporabljam printerja. No, ampak eni ga. (*Z glavo pomigne proti pisalni mizi, polni papirjev.*)

VIKTORIJA: Tak mam vsaj izgovor, zakaj moram v sosednjo občino, ker v moji domači občini nikjer ne prodajajo kartuš.

TERAPEVT: Ja ampak potem jo boš morala verjetno kupit.

VIKTORIJA: Bom rekla, da je zmanjkalo teh, ki jih moj printer prepozna.

TERAPEVT (*porogljivo*): Tako se boš zlagala? In to organom pregona?

Viktorija malo zardi, očitno ji je precej nerodno. Razmišlja, kaj bi rekla.

VIKTORIJA: Mislim ... saj je neškodljiva laž. Verjetno pa bi znalo biti tudi res, ker je moj printer star enih deset let.

TERAPEVT: Ok ...

VIKTORIJA: Včeraj sem bila v Ljubljani, morala sem do ginekologinje, in ker sem jo imela res zgodaj, ob 7.45, me je peljala mama, ker bi drugače morala na prvi vlak, ki je ob 4.30, kar je res precej zgodaj, in sva imeli s sabo toliko papirologije, kot sem jo imela samo še za v Iran. Ker odkar je Schengen, vzameš samo ročno prtljago, telefon in denarnico in lahko greš kamor koli po Evropi, še potnega lista skoraj ne rabiš več. No, zdaj pa sva imeli vsaka svojo izjavo, da imava razlog, da zapustiva občino in statistično regijo, pa jaz sem potem imela še potrdilo za zdravstveni dom, da sem zdrava, pa za vsak slučaj, če bi naju slučajno kdo ustavil in slučajno kdo vprašal, zakaj pa pri rosnih devetindvajsetih potrebujem spremstvo starša

na rutinski pregled, pa sem vzela še kopijo zdravstvenega kartona, kjer so vsi izvidi od nevrologa, ki dokazujejo, da nisem sposobna za vožnjo in da dejansko potrebujem prevoz.

TERAPEVT: Kaj pa, če bi te kdo vprašal, zakaj nisi šla z javnim prevozom?

Viktorija spet za trenutek pomolči.

VIKTORIJA: Bi pa rekla, da ne bi pravočasno prišla z nobenim vlakom, razen če bi šla en dan prej.

TERAPEVT: Mhm.

VIKTORIJA: Mislim, ja, je tudi laž ... ampak v bistvu po mojih izkušnjah s Slovenskimi železnicami res obstaja možnost, da ne bi prišla pravočasno.

TERAPEVT: Ok.

VIKTORIJA: Pa začela sem laufat. Mislim ... Dvakrat sem tekla do zdaj, tako da mogoče je še prehitro govorit o neki novi navadi, ampak vseeno. Dvakrat v enem tednu. Sem kr ponosna.

TERAPEVT: Pa si se dobro počutila?

VIKTORIJA: Ja. Res je fajn ta občutek prijetne utrujenosti, pa svež jesenski zrak, pa to, da sem nekaj nardila za sebe, da me ni nihče prisilil, pa to, da sem cel krog pretekla, da nisem napol umrla že na tretjini al pa na polovici. Sem bila kr ponosna, no. Samo potem sem povedala tudi staršema, seveda sta bila ful vesela in tudi ful ponosna, ampak res jima nisem hotela priznat, da sta imela prav vsa ta leta, ko sta mi govorila, da me bo tek sprostil. Nekak sem upala, da bom ta unikum, ki bo ohranjal imunski sistem in telesno vzdržljivost s prehranskimi dodatki in pol ure joge na dan in ki mu ne bo treba pomolit nosu iz hiše, razen za po pošto pa nastavit smeti.

TERAPEVT: V prvi osebi, prosim.

VIKTORIJA: Aja, ja. Nekak sem upala, da bom ta unikum, ki bom ohranjala imunski sistem in telesno vzdržljivost s prehranskimi dodatki pa pol ure joge na dan in ki mi ne bo treba pomolit nosu iz hiše, razen za po pošto pa nastavit smeti.

TERAPEVT: In, kako si s tem?

VIKTORIJA: S tem, da tečem, ali s tem, da mi je fajn teč?

TERAPEVT: S tem drugim in s tem, da si morala to priznat staršema.

VIKTORIJA: Ja nisem baš navdušena, no. Res sem upala, da to ne bo ena od stvari, kjer jima bom morala dati prav. Ampak se tolažim s tem, da mi še vedno ostane tek na smučeh, ki ga nameravam iz dna duše sovražiti za vse večne čase; me ne zanima, kako krasen občutek je bit sam v gozdu s svojimi mislimi in bregom, ki ga je treba preteč. Meni se to sliši kot najhujša nočna mora, bit sama s svojimi mislimi v naravi.

TERAPEVT: Ja, res je. Upiranje staršem ima svoj čar. Ampak tek na smučeh je pa res lep šport, prideš v stik z naravo, s samim sabo.

VIKTORIJA: Jaz sem anksiozna in pretirano samokritična, mislim, da imam čisto preveč stika sama s sabo.

TERAPEVT (*se nasmehne*): Ja, ok, razumem. Kdaj ti poteče pogodba?

VIKTORIJA: Čez manj kot en mesec. Dva tedna, v bistvu. No, malo več. Čez slabe tri.

TERAPEVT: In, kako si s tem? Se je kaj spremenilo?

VIKTORIJA: Ne, nič se ni spremenilo, v redu sem. Edino res si želim, da bi to čim prej minilo, ker mi zdaj še vedno neko tako breme leži na ramenih, tak kot da bi morala delat, kot da je vse normalno, čeprav ni. Mislim, saj delam še naprej, ampak pač ta minimum, no. Nisem pretirano samoiniciativna, tudi ne pripravim se vedno v celoti na sestanek, mislim, saj pol že sodelujem, ampak ne vem, no. Čudno je. Res komaj čakam, da pride ta dan, ko bo konec. Mislim, saj moram za neko drugo stvar še napisat en članek, tako da ne bom čisto šla stran. Pač ja, obremenjuje me, počutim se, da ne delam dovolj, kar je verjetno res, ampak moje delo je res izjemno pogojeno s tem, ali so javni dogodki dovoljeni ali ne, zato se verjetno počutim še manj produktivno. Nekak tak.

TERAPEVT: Kaj pa boš potem?

VIKTORIJA: Ne vem, potovala, kot sem nameravala, očitno ne.

TERAPEVT: Zdaj tudi uradno ne greš?

VIKTORIJA: Ja ni še uradno uradno, ker uradno letalske družbe odpovejo let 21 dni pred letom, ampak država je zaprta že do marca, vizo je praktično nemogoče dobit in od včeraj dalje moj let več ne obstaja na spletni strani. Ampak ja, ne grem. Nikamor.

TERAPEVT: Mogoče lahko greš kam bliže, to se bo verjetno prej sprostilo.

VIKTORIJA: Ja, do Gradca bom čez kak mesec mogoče že lahko šla, ja.

TERAPEVT: Ja, ali pa v Šibenik. Jaz bom šel tja, takoj ko bo možno.

VIKTORIJA: Ja, saj o morju sem tudi razmišljala. No, bom vidla, kak bo. In kdaj bo to.

TERAPEVT: Ok. Če ne boš potovala, kaj pa boš delala?

VIKTORIJA: Vsaj pisat bom imela čas in voljo. Tega se res veselim. Aja, pa eno publikacijo še moram do konca uredit, tega še kar ni konec.

TERAPEVT: Tisto, o kateri si mi govorila že poleti?

VIKTORIJA: Poleti, spomladi, pozimi ... Ja, tisto.

TERAPEVT: To pa zdaj že kar traja.

VIKTORIJA: Petnajst mesecev. Nikoli nisem tako dolgo delala enega projekta. Pogodba za zaposlitev mi je prej potekla.

TERAPEVT: Kaj si pa potem uredila glede plačila? Ker če se prav spomnim, si dobila honorar, potem pa ste nekaj spreminjali in si še pol leta delala?

VIKTORIJA: Nič, pač še preden sem dobila honorar, sem prosila, če mi ga lahko povišajo, ker sem že takrat naredila dvakrat več, kot je bilo predvideno. Potem pa sem dobila plačano že pred poletjem in mi je bilo potem nerodno še enkrat prosit za denar. Ampak sem jim napisala v mejlu, da to zdaj že tako dolgo traja, da se nimam več časa temu posvečat, ker sem si ostale stvari organizirala tako, da nimam preveč naenkrat, in da prosim,

če sprejmejo odločitve, da lahko to dokončamo. Ampak to je bilo že konec avgusta. Ne vem, pomirila sem se s tem, da sem jaz to, kar smo se dogovorili, da je moje delo, naredila januarja in potem še enkrat maja, ko so spremenili koncept. Drugih res ne morem prisilit, da opravijo svoje delo. Saj ne govorimo o moji biografiji, da bi morala bit jaz edina, ki ji je mar.

TERAPEVT: Aha. No, če je tebi to ok.

VIKTORIJA: Ne vem, res nisem hotela še enkrat govorit o denarju, ampak po drugi strani pa imam kar slabo vest, ker potem bo nekdo še mlajši dobil verjetno še nižji honorar, pa res sem veliko jamrala o tem, kako dolgo to traja, in ste mi vsi rekli, naj si izberim višji honorar, zdaj imam slabo vest, kot da sem vse razočarala, kot da sem zapravljala vaš čas, ker sem vam jamrala, vi ste mi dali nasvete in jaz nisem potem nič naredila. Ampak meni se je res grozno pogovarjat o financah. Ne vem, nočem, da deluje, da delam samo za denar in da sem pohlepna.

TERAPEVT: No, da si pohlepna, bi si težko kdo mislil, ker bi kvečjemu dobila sto evrov več. Seveda pa delaš za denar, za kaj pa naj bi delala?

VIKTORIJA: Ne vem, za višje dobro, za prepoznavnost marginaliziranih skupin. Saj vem, da delam za denar, ampak če bi hotela delat samo za denar, bi šla za tajnico v javno upravo.

TERAPEVT (*se zasmehi*): No, one sicer na delajo za kakšne že, marginalizirane skupine, ampak plač tudi nimajo takšnih, da bi pretrpele ne vem kaj vse.

VIKTORIJA: Mja, vem. Ne vem, od kod ta moja fascinacija z administracijo. Še vedno mislim, da bi bila vrhunska tajnica.

TERAPEVT: Verjetno bi bila res dobra, tega pol leta, kolikor bi zdržala.

VIKTORIJA: Torej predlagate, da res opustim to željo?

TERAPEVT: Ne, zahtevam, da jo opustiš! Ukazujem ti. Tebi, ki rada ubogaš.

VIKTORIJA: Ok.

Nekaj časa je tišina. Sliši se samo zvok prometa z glavne ceste. Avtobus pripelje, se ustavi, puhne dim in odpelje naprej. In potem še eden.

TERAPEVT: Kaj boš pa zdaj?

VIKTORIJA: Zdaj, ko končava?

TERAPEVT: Ne, zdaj, ko boš brezposelna in ne boš pošljala prošenj za tajnico.

VIKTORIJA: Aja. Jah, tak kot vsi. Najprej bom tri mesece na zavodu, ker sem upravičena do nadomestila. Potem bom zaprosila za status. Vedno, mislim vedno, večino časa sem bila prepričana, da ga bom gotovo dobila, šla sem skozi kriterije in skozi svoje reference in bi po trenutnih merilih absolutno morala dobit plačane prispevke. Zdaj pa me začenja malo skrbet. Če ne bom dovolj hitro poslala, bo mogoče že gospod minister osebno vsako vlogo preučil in upam, da ni tako zamerljiv, da bi se zavzel za to, da so tako organizacije, za katere sem delala, kot tudi jaz med podpisniki večine peticij v zadnjih letih. Verjetno bom kar decembra poslala, dokler strokovne komisije še obstajajo, in upala, da še pred novim letom zasedajo.

TERAPEVT: Ja, to bi znal bit problem. Verjetno to ne bo šlo tako hitro skozi, birokratskega sistema ni tako lahko prestrukturirat, da bi v roku dveh mesecev bil popolnoma drug način, ampak je pa to razumljiva skrb, ja.

VIKTORIJA: Jaz upam, da če se je zbralo dovolj podpisov za ponovitev referenduma o drugem tiru, da bi si tudi tu lahko izborili referendum ali vsaj neko posebno sejo čez dva meseca.

TERAPEVT: No, jaz si onih sicer ne bi jemal za zgled, ampak verjetno je res. Kaj pa boš do takrat? Lahko kaj narediš?

VIKTORIJA: Ne. Mislim, lahko podpišem še kakšno javno pismo ali peticijo, lahko grem kaj protestirat, ampak zaenkrat je to to.

TERAPEVT: No, potem pa zaenkrat te katastrofične misli odmisli, saj se spomniš, kaj sva govorila o plazu. Avtogeni trening še delaš kaj?

VIKTORIJA: Ne, zdaj ga že nekaj časa nisem. Sploh ne vem, zakaj, nimam pametnega izgovora.

TERAPEVT: Ok, si bova vzela zadnjih petnajst minut za to.

II.

Lena, 31 let. Četrto leto je vpisana v razvid samozaposlenih v kulturi, za samostojno opravljanje specializiranega poklica producentke. Dela za različne festivale. Večinoma se ukvarja s pridobivanjem sredstev, v času dogodkov pa skrbi tudi za logistiko prihodov, nočitev in prevozov.

Lena sedi za računalnikom. Ura je pozna, nekje okoli polnoči.

LENA: regijsko povezovanje

Vključevanje ranljivih skupin

Interdisciplinarnost

Grajenje skupnosti

Trajnostni razvoj

Razvoj občinstev

Vzpostavljanje lokalnih kontekstov

Aktivacija mladih

...

Kolektivizacija

Revitalizacija javnih prostorov

...

...

...

Ustvarjalne dejavnosti

Digitalizacija arhiva

Spletna platforma

...

...

...

Partnerska mreža

...

...

Kurator vsebin? Vsebinski kurator?

Vzame v roke telefon, odpre messenger in začne tipkati sporočilo:

< Ej, a content curator je po slovensko res kurator vsebin?

A ni to malo preveč ... trd izraz? >

Telefon kmalu zapiska:

< pač ja, res je kurator vsebin.

mislim,

če bi jaz mel službo content curatorja in prišel nazaj v slovenijo,

ne vem, kaj bi povedal, da delam. sori, pač res se ne sliši isto. >

< ja, vem, jaz tud ne bi bla kuratorka vsebin ...

katerih vsebin sploh, vsebina je vse ...

ta razpis je vsebina, jaz zdaj kuriram vsebino ... al kaj >

< ok, ja, ampak saj poklic ostaja enak, tud če ga v angleščini poveš >

< ej, res tenks za to informacijo, res nisem vedla!

fora je pač v tem,

da je v različnih okoljih okoli enih poklicev že več konteksta ustvarjenega, ne ...

v sloveniji na področju content curatorja tega konteksta pač ni >

Lena si natoči kozarec vina, si zviije cigareto in gre na balkon. Tam sedi nekaj časa, kadi, po malih požirkih pije vino. Okoli nje je čista tišina, niti okoliški psi ne lajajo in pobegle mačke ne cvilijo. Trda tema je, le na drugi strani polja ob glavni cesti sveti cestna svetilka.

Čez nekaj časa se vrne nazaj za računalnik, v odprt Wordov dokument. Nekaj časa gleda kurzor, kako utripa na prazni beli strani. Opre Youtube in začne iskat najustreznejšo playlisto. Relaxing Jazz Piano Studio, Winter Night Jazz Music, WORK&COFFEE – Good Mood Jazz and Mellow Bossa Nova Channel, Chopin – Relaxing Classical Music, Deep Focus – Music for Studying, Concentration and Work. Izbere zadnjo. Globoko vdihne. Spet odpre Wordov dokument in ga hitro zapre ter odpre Gmail. Nobenega novega sporočila. Tudi na MMC so novice neposodobljene, kar je res presenetljivo za nedeljo ponoči. Lena zapre Google in se vrne v Word. Spomni se, da mora poklicati zdravnika za podaljšanje recepta. Jah nič, bo najprej to uredila, da bo lahko potem v miru delala. Oba namizna koledarja da predse in si zapiše to do za cel teden: pokliči zdravnika + lekarna, pošta, referat korekture, DARILO, MEJL!!!, pograbi listje. Vstane in si natoči polno steklenico vode. Zdaj nima več izgovorov.

LENA: “Z letošnjo edicijo festivala nameravamo povezati mestno središče z ne samo ostalimi mestnimi četrtmi, temveč tudi z okoliškimi občinami. S tem želimo naše vsebine postopoma razširiti čez regijo in jih narediti bolj dostopne lokalnemu prebivalstvu, ki našega dela mogoče še ne pozna. Poleg jedrne ekipe bodo z nami na festivalu prostovoljci, ki ali potrebujejo reference, nove delovne izkušnje, ali se želijo integrirati v okolje, ali pa se želijo angažirati na drugih področjih. Kot vsako leto do zdaj bo z nami sodeloval tudi pester nabor mednarodnih študentov, saj nadaljujemo s povezovanjem s fakultetami iz držav nekdanje Jugoslavije. Študenti bodo

poleg spremljanja programa skrbeli tudi za odzive – v formatu, ki jim bo najbolj odgovarjal oziroma se jim bo zdel najbolj konceptualen glede na zasnovo posamičnega dogodka, bodo na festivalskem blogu objavili t. i. creative response, kreativen odziv na videno in doživeto. To bo lahko esej, kolaž fotografij, video, gif, strip ... Pustili jim bomo popolno kreativno svobodo, da bodo lahko izrazili lastno vizijo in dožemanje.

Naš program je zastavljen interdisciplinarno, vsak predstavljeni projekt bo hibrid vsaj dveh praks, prav vse pa se neposredno odzivajo na čas in prostor, v katerem živimo. Razpirali bomo topike, ki se navezujejo na lokalne kontekste avtorjev, na njihovo pozicijo, ki jo sami v svojih delih seveda konstantno preizprašujejo, in na intersekcionalnost le-te. Vsi avtorji so del manjšin, večina ne samo ene. Pomembno se nam zdi, da se predstavi raznolika in vključevalna reprezentacija svetovne populacije, saj lahko le tako razvijamo empatijo, širimo svoja obzorja in postajamo bolj dovezetni za probleme, s katerimi smo sicer manj pogosto soočeni.”

Lena bere, kaj je napisala, in gre sama sebi na kurac. Kr nekaj, to vsak napiše, vsi bi radi bli kreativni pa se regijsko povezovali, mislim BRA-VO, to je res mind-blowing idea. Res je srečna, da mora vsaj napisat samo en razpis in ne brat 376 prispelih vlog, ki so bolj ali manj vse enake in vse so prezentirane, kot da so odkrili toplo vodo. Fak, brat skoraj 10.000 strani bullshita, raje se ustrelj. Dobro, to verjetno ne, ampak res se ji ne bi dalo bit v tej komisiji. Mislim, dostikrat sta že zadnji dve izbrani zadevi pogojno izbrani, pol veš, kak slabo morajo bit napisane one, ko v prvem krogu izpadejo. Ofak, kaj če bomo to mi? Največja sramota ever ...

“Povezali smo se z organizacijami, ki so se s tem v preteklosti že ukvarjale, in tako prav vsem gostom ponudili toliko informacij, kot jih je le mogoče dobiti. Partnersko društvo, ki deluje na področju trajnostnega razvoja in revitalizacije javnih prostorov, bo ponudilo dogodke na prostem, ki so sicer redni del njihovega programa, za potrebe našega festivala pa jih bodo predruščali, posodobili in nanj tematsko navezali vsebine. Za hrano in pijačo bo poskrbela lokalna zadruga, ki nedaleč stran vzgaja lastne pridelke. Skupaj z njimi bodo naši prostovoljci hrano tudi pripravili in jo postregli.”

Bravo Lena za trajnostni razvoj in lokalno pridelano in pripravljeno hrano. Ker vsi ostali festivali pa še vedno strežejo svinjino na plastičnih krožnikih, ne? Pa daj, spomni se kaj novega, no, to je eno samo recikliranje in kolažiranje. To je

ta trajnostni razvoj, ne ...

“Omogočen bo tudi prevoz na dogodke: ob nakupu karte za dogodek, obiskovalcem avtomatsko pripada tudi povratna karta za festivalski avtobus, prilagojen tudi za invalide. Na dan dogodka bomo poklicali vse imetnike kart, jim predlagali zbirno mesto, v kolikor pa jim le-to iz takšnih ali drugačnih razlogov ne bo ustrezalo, bo vedno obstajala možnost pobiranja na domu. Žal tokrat to ne bo možno za celo državo, zato bo imetnikom kart iz ostalih statističnih regij omogočena le brezplačna vožnja po obstoječem voznem redu javnega prevoza.”

Lena tega zadnjega odstavka sploh ne bo komentirala.

Lena vstane in se malo pretegne, naredi nekaj vaj joge in spije kozarec vode, nato se vrne za računalnik.

OBRAZEC C: FINANČNA KONSTRUKCIJA

FINANČNA KONSTRUKCIJA PROGRAMA

1. ODHODKI: 150.000 €

1.1 NEPROGRAMSKI STALNI STROŠKI

1.1.1 stroški prostorov za pripravo/izvedbo programa: 2000 €

1.1.2 stroški pisarniških prostorov: 3.000 €

1.1.3 stroški dela redno zaposlenih (bruto zneski): 72.000 €

1.1.4 stroški dela pogodbeno zaposlenih (bruto zneski): 3.000 €

1.2 PROGRAMSKI STROŠKI

1.2.1 stroški posameznih programskih enot: 70.000 €

2. PRIHODKI

PREDVIDENI PRIHODKI SKUPAJ

2.1 sredstva iz javnih virov: 100.000 €

2.2 koproducenti: 5.000 €

2.3 sponzorji: 0 €

2.4 lastni prihodki (vstopnine ...): 5.000 €

< ej ... veš, ko se prijavljaš na creative europe

in moraš tam napisat, koliko maš matching fundsov ...

in mi vsi kot matching fundse navajamo sredstva z drugih razpisov ...

a ni to malo siva ekonomija? >

< zakaj? >

< jah, ker matching fundsi bi naj bli lastni prihodki,

torej ne vem, zaslužek od šanka, vstopnin, članarin ipd. ...,

s čimer povprečna nvo v sloveniji niti za eno letno plačo ne nabere ... >

< jah, samo če bi upoštevali pa res izključno samo lastne vire od zaslužka,

potem se pa praktično nihče ne more na noben evropski razpis prijavit ... >

Lena se znova zazre v računalnik, v poskakujoč kurzor v Wordu. Od utrujenosti se ji pred očmi že megli. Zmanjša svetlost ekrana in spiže kozarec vode. Ne pomaga. Natoči si še en kozarec in zviže še eno cigareto, nastavi si glasbo, pop iz prehoda tisočletja, to jo vedno poživi. Gre na balkon in rahlo poplesuje. Medtem ko kadi, razmišlja o svojih opcijah: spat, prespat napisano in jutri s treznejšo glavo nadaljevati ali pa še ene pol urce stisne, da dokonča osnutek, ne manjka ji več veliko, potem pa spat in prespat napisano. Nobena opcija ni optimalna, če bo šla spat, bo v postelji še vsaj pol ure premlevala odločitev in tik preden bo zaspala, jo bo prešinila najgenialnejša ideja, ki so jo financerji kdaj prebrali, in

do jutra jo bo pozabila. Ampak zdaj res že komaj gleda, vsakič ko zazeha, in to se zgodi pogosto, ji uide solza. Bo nadaljevala jutri.

Da ne pozabi: piši partnerjem za koproducentske izjave, inštituti letter of intent, CV-ji festivalske ekipe in partnerskih društev, MERCH, POSTPRODUKCIJA – s katerimi festivali iz tujine bi se povezali, s katerimi že sodelujemo in bomo sodelovanje ohranili, vzdrževali, nadgradili. Kaj bodo podporni programi? Pogovori – v živo in posneti avdio, v živo in posneti video, podkasti, intervjuji, bodo objavljeni v tiskani ali na spletu ... Fak, kolko je še tega, če zdaj nadaljujem, do jutra ne bom končala.

V vodi si raztopi CBD-kapljice in jih popije. Dokument shrani v “CE21-23 draft 1”, ga naloži na Drive in ga pošlje na svoj mejl. Nikoli ne veš, kdaj bo ta dan, ko se ti zruši operacijski sistem.

III.

Maša, 28 let. Arhitektka. Po končani srednji šoli je šla študirat v tujino, kjer je kasneje tudi dobila službo (registrirala s. p., če smo natančni). Naučila se je jezika, seveda pa obvlada tudi angleščino. Živi v predmestju srednje velikega evropskega mesta, v pisarno biroja, kjer dela, se vozi z vlakom. Zadnje čase seveda večinoma dela od doma. Še dobro, da ima psa, da jo vsaj dvakrat na dan spravi iz hiše.

Maša vstane iz postelje in se najprej odpravi v kuhinjo, kjer v džezvo natoči vodo in jo pristavi na štedilnik. Medtem ko čaka, da voda zavre, gre v kopalnico. Obraz si oplakne z mrzlo vodo in si umije zobe. Vedno uporabi tudi zobno nitko in med umivanje zob vedno sedi na robu kopalne kadi. Ko konča, si na čistilno gobico nanese tonik, podrgne po obrazu in nanese kremo. Pod oči si nanese korektor, da zakrije podočnjake, in trepalnice namaže z maskaro. V tem času voda zavre. Odstavi džezvo, v vodo vmeša dve zvrhani veliki (in nikakor, nikoli, pod nobenim pogojem ne čajni) žlici kave. Kavo trikrat zavre in jo pusti nekaj časa stat, da se usedlina usede, vmes poje banano. Natoči si kozarec vode, spije prehranske dodatke – kolagen, kurkumo, cink in seveda vitamin D – in za konec v veliko skodelico natoči kavo in malo riževega mleka, ravno toliko, da je kava takoj primerne temperature za pitje. Sede za računalnik, prebere prejeto pošto in novice in pije kavo. To traja kar nekaj časa, vsaj pol ure, saj redno spremlja tako MMC kot Dnevnik. Ko prebere vse, kar jo zanima, in odgovori na pošto, ji ostane še natanko dovolj časa, da gre pred sestankom na stranišče in po vrč vode. Nekaj minut kasneje se z vklopljenima kamero in mikrofonom že prijavlja na Zoom in čaka, da se sestanek začne.

OSEBA NA DRUGI STRANI RAČUNALNIKA:

Jaz mam zdaj sestanek, ja, zdaj začenjamo.

Ok, bom jaz popoldne delal z njimi, ja. Ok. Ok. Ja.

Hej, dobro jutro!

MAŠA:

Dobro jutro. Kako je?

OSEBA NA DRUGI STRANI RAČUNALNIKA:

Ah, saj veš ... otroci so doma, vsi smo doma, pes je doma,
oba morava delat, pa s tamalimi delat domače naloge. Pa ti?

MAŠA:

Pa ... gre.

OSEBA NA DRUGI STRANI RAČUNALNIKA:

No, vsaj nekomu. Torej, dajva kar začet,
mogoče bova imela 40 minut dovolj.

Je kaj novega od zadnjič?

MAŠA:

Ne zares, večkrat sem klicala lastnika, da preverim,

če je oddal papirje, nikoli se mi ni javil.

To se sicer ni zgodilo prvič,

pričakujem, da me bo čez kak mesec panično klical,

zakaj zadeva še ni dokončana.

OSEBA NA DRUGI STRANI RAČUNALNIKA:

Mhm, razumem. Prosim te samo, da ne pozabiš,
da ta projekt delamo *pro bono* in da ni naša prioriteta.

MAŠA:

Seveda, to mi je popolnoma jasno.

Bi pa absolutno rada s tem čim prej zaključila.

Tudi zato, ker je *pro bono*.

OSEBA NA DRUGI STRANI RAČUNALNIKA:

Seveda bi to bilo idealno, ampak saj sama vidiš, da se tip ne odziva. On je ta, ki nas je kontaktiral, očitno pa to tudi njemu ni prioriteta, če v letu pa pol še vedno ni oddal niti ene vloge, oddat jih mora pa pet.

MAŠA:

Ok, od zdaj ga ne bom več kontaktirala,
če nas bo potreboval, ko nas bo potreboval,
bo že poklical.

OSEBA NA DRUGI STRANI RAČUNALNIKA:

Super. Kako pa kaže z izračuni meritev?

MAŠA:

Tega še nisem dokončala, žal.
Začela sem delat na tem, to absolutno,
ampak prvič delam kaj tako obsežnega,
tudi v finančnem smislu, in sem najprej dva dni
pregledovala stare analize in neke vzorce,

pač zdelo se mi je najbolj pomembno, da se res pripravim, da imam vse postavke v tabeli že nastavljene, da ko enkrat začnem računat, lahko v miru in predvsem previdno delam samo to, brez pregledovanja starih analiz in iskanja podatkov o terenu. Do naslednjega tedna bi morala imeti že vsaj večino, če ne vse pripravljeno.

Upam, da ne bo prepozno?

Sem sicer govorila tudi s statikom partnerjev in oni do ponedeljka sploh ne nameravajo začeti s tem projektom in bodo predvidoma konec meseca končali, tako da nismo v zaostanku.

Mislím, preden oddamo, bomo seveda morali vsi skozi vse.

OSEBA NA DRUGI STRANI RAČUNALNIKA:

Aha, razumem. Sicer sem pričakoval, da bova danes lahko že šla kaj skozi, v končni fazi sem te zato tudi povabil na sestanek, ampak če še nimaš, potem bova pač naslednjič, saj drugega nama ne preostane. Pa še to – načeloma se mi zdi super, da si v redni komunikaciji s partnerji, ampak samo zato, ker imajo oni gužvo in se s tem še ne ukvarjajo, to nikakor ne pomeni, da imaš ti razlog, da odlašáš in jih čakaš.

Samo to.

MAŠA:

Ne, nikakor ne bom.

Se opravičujem, če se tako razume.

OSEBA NA DRUGI STRANI RAČUNALNIKA:

Opravičilo sprejeto. Res ne pozabi, da si pri nas šele dve leti,
da ti predajam res pomemben projekt, ki bi ga bil marsikdo res vesel
in bi se mu v celoti posvetil, ker takšne priložnosti ne pridejo vsak dan,
kaj vsak dan,
niti ne vsako leto.

V vsakem primeru bom jaz odgovoren za tvoja dejanja, in če
bo šlo kaj hudo narobe, se bi znalo zgoditi, da bomo na slabem glasu,
dobivali slabše projekte, finančno manj stabilni in saj veš, verjetno morali
tudi odpušcat.

MAŠA:

Še enkrat se opravičujem,
res sem hvaležna, da ste ta projekt
zaupali meni, in absolutno se bom potrudila
po svojih najboljših močeh.

OSEBA NA DRUGI STRANI RAČUNALNIKA:

Vse razumem, tudi to, da si mlada in se še loviš. Ampak trud
ni vedno dovolj, tako da bodi res natančna. Sama veš,

da se ti napake zaradi površnosti rade zgodijo in jaz res ne bom imel časa vsakega izračuna popravljat za tabo ... Če bi ga imel, bi lahko tudi ta del projekta izpeljal sam, se ti ne zdi? Zdaj pa imam polne roke birokracije, financerjev, poročil in ti res ne morem gledat pod prste vsakih pet minut.

Da tega, da smo itak že v minusu, ker nam gradbišča spet stojijo, sploh ne omenjam, še tu moram iskat neke luknje, kako nam zagotoviti dovolj sredstev. Pa še zato mi zmanjkuje časa, ker se je eni učiteljici zdelo super, da bi združili biologijo in telovadbo in morata tamala dva naredit vsak svoj herbarij.

MAŠA:

Se popolnoma zavedam,
da ste v težki situaciji, in res nočem
vašega dela še dodatno oteževat.

Zavedam se tudi preteklih napak, zato
bi se jim rada tokrat izognila in si vzela dovolj časa, da
lahko po tem, ko končam, grem še enkrat vse čez in preverim,
da je res vse ok, preden to oddam.

OSEBA NA DRUGI STRANI RAČUNALNIKA:

Ja, le preveri, preden oddaš, seveda, saj to je standardna praksa.

Res si ne moremo privoščiti, da bi pred temi partnerji izpadli kot zadnji amaterji,

kar bi se nam v tem primeru res znalo zgoditi,

ampak upamo, da se nam ne bo.

Veš kaj bova, jaz bom do naslednjič razmislil, če bi mogoče

lahko še kdo delal s tabo, ampak ne skoz, ker toliko časa nima

nihče trenutno, ampak vsaj toliko, da gresta skupaj skozi izračune,

ko boš končala. Pa da preveri formule,

ko jih boš zastavila.

MAŠA:

Po moje to res ni potrebno,

ker bom že tako vam sproti poročala,

dogovorjeni pa smo tudi, da s partnerji

skupaj finaliziramo izračune. Nočem, da

mora kdo delat še moje delo, ker res vem, da

imajo vsi gužvo z drugimi zadevami.

OSEBA NA DRUGI STRANI RAČUNALNIKA:

Seveda nihče noče, da tvoje delo dela cel biro, a misliš,

da sem jaz to predlagal, ker si želim, da bi se vsi ukvarjali z enim

projektom, ostalo bi pa vse mirovalo? Ampak če

se pokaže potreba, potem je to pač treba rešit.

Na drugi strani računalnika zazvoni telefon. Oseba na drugi strani računalnika se javi. Ne sliši se več nobenih glasov, vidimo samo sliko, kako oseba na drugi strani računalnika klika po zaslonu. Mine par minut. Počasi ne vidimo več niti osebe na drugi strani računalnika, ampak samo sliko njene dnevne sobe. Zdaj to traja že skoraj 15 minut.

Maša ves ta čas sedi pred računalnikom, pred sabo ima odprt planer in beležko, v katero bi si zapisala nove/pomembne informacije o delovnih obveznostih. Gleda v zaslon in čaka, da se bo sestanek nadaljeval. Zdaj tako sedi že dovolj dolgo, da je ugotovila, da mora res na stranišče. Ampak kaj pa, če bo zamudila? Se spodobi sredi sestanka na wc? Čeprav, a je to še vedno sestanek? Mogoče ga je pa konec? Kdo bi vedel. Zdaj je že 15 minut, verjetno več. Nič ne sliši in nič ne vidi. Eden od otrok je vmes v dnevno prišel po eno knjigo in potem skupaj s knjigo odšel iz vidnega polja. Je to to? Mislím, verjetno ne, saj se menda posloviš, ko nekaj zaključiš? Maši zapiska telefon. Najboljša prijateljica ji piše, da je po dveh tednih končno končala z urejanjem podnapisov za video.

< Čestitam.

Jaz sem pa na videoklicu sama že 15 minut >

< ? Kaj to pomeni sama, a nihče drug ni prišel? >

< Ne ne, skoz je blo mišljeno, da bo individualni sestanek.

Ampak zdaj sem sama sama. Šefici je zazvonil telefon in

je že 15 minut ni. Pa na mute je dala mikrofón in

niti slišim ne, če bo počasi končala ...

Pa vidim je ne, sploh ne vem, kam je šla. >

< Torej obstaja dejanska možnost, da je pozabla nate ... >

< Jap. A naj odložim? Mislím, zdaj bo itak počasi že 40 min.

In me bo vrglo ven. Kaj naj se nazaj prijavim? >

< Ej, pojma nimam.

Ko je meni takrat na razgovoru za službo
bodoča šefica odtavala na drugi konec mesta,
sem kr sedela tam in čakala.

Pa še ful me je lulat. Ampak ona je potem prišla nazaj. >

< Po moje se nazaj prijavi,

ker te mora ona itak spustit noter na klic.

In greš takrat vmes lulat in ona se bo
tud takrat spomnila, če ti še ma kaj za povedat. >

< U, dober predlog. Zdaj je itak še manj kot minuta. >

< Glede na to, da me ima za totalno nesposobno in je prepričana,
da bo zaradi mene firma morala v stečaj, bi sicer lahko nehala
zapravljat moj čas, da lahko dejansko delam, ne pa da poslušam njo
in o šolskih obveznostih njenih otrok. >

< Ne govori, jaz polovico svojega delovnega časa

posvečam sestankovanju
oziroma konsolidaciji mnenj,

kot smo to poimenovali na sestanku
o sistematizaciji našega delovanja. >

< Ja, res se dosti boljše sliši.

Jeeees, končno lahko grem lulat,

vse me že boli. >

< Sporoči mi, kak se bo zadeva razpletla. >

< Glede sestanka valda, ne lulanja. >

IV.

Patricija, 36 let. Nekoč je bila uspešna športnica, a se je na eni od tekem huje poškodovala. Operacija in okrevanje bi trajala dobri dve leti, potem pa bi morala vsaj še eno sezono trenirati in igrati z največ polovično obremenitvijo. Zato se je raje odločila, da se posveti študiju ekonomije. Zdaj, dobrih pet let po diplomi, ima s. p., ukvarja pa se z digitalnim marketingom, specializirana je za izdelke za otroke in dom. Ima dva otroka, štiri leta stara dvojčka. Mož je vodja projektov pri enem izmed večjih podjetij. Kmalu bosta praznovala peto obletnico poroke in odplačala kredit za hišo.

Patricija sedi v svoji moderno opremljeni kuhinji in pije kavo s spenjenim mlekom, ki jo pripravi na kavomatu. Poleg sebe ima odprt računalnik in v roki telefon, s katerim se snema.

“Hej, hej. Zadnjič ste me spraševale o tem, kaj uporabljam zaen sesalec. Pač midva sva fuul, ampak res ful dolgo mela nek res star sesalec, ki sem ga jaz dobila od moje mami, ko je ona kupla novega. Pač enih petnajst let star je bil vsaj, po moje še malo več. Pa sva bla načeloma ful zadovoljna z njim, samo zdaj, pri dveh otrocih pa psu, midva res veliko sesava, in ker mammo dve nadstropji, je valda treba tud po stopnicah sesat in tisti sesalec je bil reees težek pa treba je blo vmes skoz izklapljat pa prestavljat kabl po vtičnicah in sva se odločila, da bova raje kupla novega. In pač po možnosti takega, ki bo valda lažji pa mel mal daljši kabl. In pol jaz najdem tega dysona, ki je na akumulator, pač napolniš ga in potem 45 min sesa brez teh kablov, visok je meter pa pol in me ne useka v križu med sesanjem, pa lahek je kilo pa pol. Odkar mammo to, je meni sesanje prav v užitek. Ker prej mi je blo kr muka, ampak zdaj je pa to res mimogrede, ful ni več tak podvig, kot je bil prej. Je pa malo dražji, naš model sicer ni najnovejši, je pa bil mislim da znižan na malo manj kot 600 evrov, kar je realno čisto ok cena za neko tako stvar.

Aja, pa garancije ma tri leta, kar je res ful, mi pa smo še pač doplačali za pet let garancije. Pa še eno prednost ma, in sicer ta sesalec ni na vrečke, ampak v bistvu to posodico samo izprazniš, pomiješ filter in je to to. In je pol to še en strošek manj. Je pa res ful preprost za vzdrževanje, ta filter sušiš 24 ur nekje, da se res posuši, polni se pa tud ene štiri urce po moje, tak

da jaz vedno najprej zjutraj posesam, umijem filter, sesalec pa dam polnit čez noč, da se slučajno kdo ne spotakne ob njega, ker se nam je valda že tud to zgodilo. To je to, zdaj šibam dalje, danes pa sprejemam vprašanja glede multipraktika, ker to sem tud že večkrat zasledila, da vas zanima. Pa ne pozabit na nagradno igro dol v komentarjih!”

Zapre računalnik, odloži telefon in naredi požirek kave. Pokliče psa in ga spusti ven. Sede za mizo v letni kuhinji in si prižge cigareto. Kadi in pije kavo, v tem času pa kuža zunaj teka, laja in lula. Ko Patricija popije in pokadi, gre noter. Vrata na vrt zapre, da pes ne gre za njo. Gre do garderobne sobe, se obleče in v kopalnici poskrbi še za make-up. Pred odhodom pokliče psa noter, ga obriše, da ne bo popackal cele hiše, vzame telefon in ključe od avta vrže v torbico ter se odpravi. Vozi se precej dolgo, dokler ne prispe do industrijske cone. Pred nekim večjim poslopijem parkira avto. Vzame torbico in vstopi v stavbo.

PATRICIJA: Ojla!

NEPREPOZNAVEN GLAS IZ DALJAVE: O, hej.

PATRICIJA: Eliza? Kje si?

NEPREPOZNAVEN GLAS IZ DALJAVE, KI OČITNO PRIPADA OSEBI PO IMENU ELIZA: Tukaj pri kolesih!

PATRICIJA: Aaaa, ok, mislim, da te vidim. Pridem!

Nekaj časa njeni koraki odmevajo po skladišču. Nato se ustavi.

Hej! A si ga izbrala?

ELIZA: Ej, ne, v bistvu sem hotela tebe počakat, da poveš, kateri je najbolj ... fotogeničen?

PATRICIJA: Hm, jaz bi izbrala kr črnega, ker če bova tega naravne barve fotkali zdaj zunaj med tem listjem, bo to ful enih odtenkov bež barve. Črn je pa tak, nevtralen, na vse paše, pa ker je skoz razprodan, dejansko skoraj nimamo fotk, ko je v uporabi, so samo te na spletu, ko pa si težje predstavljaš, kak velik je. A veš, kaj mislim?

ELIZA: Ja, ja, valda. Saj to je itak tvoja odločitev, ne. Jaz ti itak totalno zaupam.

PATRICIJA: Tenks. Ja nič, dajva te ostale pospraviti, pa pol počasi kr greva, ker naju čaka še kr kake pol urce vožnje, če ne nabaševa na gužvo. Daj mi tega črnega, ga bom dala na stran. U, pa škatlo za ziher tud. Tenks.

Eliza in Patricija pospravita še ostala otroška kolesa, Eliza vzame v roke črnega, Patricija pa s telefonom na hitro posname še skladišče. Na video dopiše "nova roba" in doda gif škatle, ki se odpira.

PATRICIJA: Ok, pičiva. Kaj si delala čez vikend?

ELIZA: Sploh ne sprašuj, res. Maček je nekje na vrtu požrl nek star gnil storž al nekaj, ni mi jasno, kak mu je to uspelo, in potem sem valda bla cel dan pri veterinarju in potem celo noč hodla preverjat al je bruhal al je vse ok ... V nedeljo sem pa mela generalko in je to blo to.

PATRICIJA: Ja šit, no. Torej odštevaš do petka, a?

ELIZA: Ne vem, odštevam do nekega magičnega dne, ko bom cel vikend v tišini spala in mi bo nekdo na hrbet polagal vroče kamne za sproščanje mišic.

PATRICIJA: Ej, štekam, res. Moja tamala je zadnjič prišla domov iz vrtca in rekla, da ona pa ne bi več v vrtec hodila, ampak bi kr preskočila do tretjega razreda, ker se takrat začneš učiti resne stvari, in da ona, pazi to, nima časa za take otročje stvari, kot je risanje vzorcev in poslušanje pravljic. In potem je rekla, da ma pa novo najljubšo igro in da bi se igrala glavna mesta. In jaz jih valda ful nisem vedela, mislim, saj večino jih, ampak od Laosa recimo ne vem. In pol me je skoz popravljala in mi govorila, da "to bi pa res morala vedet, halo mami, če vem jaz, no, pol morš tud ti". In čisto vsakič, ko nisem prav odgovorila, sem to slišala. Sploh nočem vedet, kaj bo v puberteti, res.

ELIZA: Ne spominjaj me, res. Ej, vedno bolj razumem ženske, ki se odločijo ne met službe in bit gospodinje in mame, res. Jaz bi isto nardila, če bi mela dovolj keša. Ker zdaj pa delam osem ur, potem pa je treba po otroke, pa skuhat nekaj zdravega, ker instant lazanja ni dovolj dobra, in če to zvejo v vrtcu, bom morala spet na razgovor in prisegat, da jim tega ne dajem vsak dan. Potem pa spucat, pa se igrat s tamalimi, pa spodbujat njihov razvoj, pa igrat z njimi milijon športov. Potem pa počasi spat in vsak dan isto. Mislim, saj mi valda mož pomaga, ampak jaz res rabim kako urco tišine.

Tak da ponoči, ko oni spijo, jaz v tišini sedim na balkonu zadekana, da se vsaj malo zberem.

PATRICIJA: Ej, meni je res to delo od doma idealno. Saj sem vmes razmišljala, da bi si omislila neko pisarno nekje, tolko pač da nimam pisarne na kavču al pa v jedilnici. Ampak ne samo, da bi to bil kr strošek, pa ne vem, če bi mi finančno zneslo skupaj s kreditom in vsem, ampak mi da dejansko dopoldne mir in tišino. Pač prav to tišino. Včasih mi je blo ful čudno bit brez glasbe, na faksu se recimo nikoli nisem mogla v knjižnici učit zares, ker me je spominjalo na mrtvašnico. Ampak zdaj pa prav niti enega glasu nočem slišat, nobenega radia, nobene glasbe, ničesar. Preveč je, res. Ker ko prideta tamala domov, je potem skoz neko dretje, pa mož, pa risanke, pa Neca Falk ... ne gre, res. Evo, zdaj pa sva že skoraj tukaj.

ELIZA: Ej, kje točno sva to? Pomoje sem prvič tu ...

PATRICIJA: Ma v bistvu ni to neka znana lokacija, ko sem bla mala, smo tu malo naprej živeli in sem si ta park zapomnila kot ful idiličnega. Vidiš to garažo z bršljanom? Tu sem si vedno govorila, da bi pa rada živela. Nič posebnega, vrstna hiša v predmestju, ampak se mi zdi tak ... varna. Nisem dobro povedala zdaj točno, lahko bi pač rekla, da je to en park, ki sem si ga zapomnila iz otroštva. No, za kampanjo se mi zdi super, ker se vidi, da je družinsko naselje in da je mirno, ker sva sred dneva lahko na cesti in ni nikogar. Boš vidla. A si ga dala v prtljažnik?

ELIZA: Ja, čak, ga bom dala ven iz škatle. A opremo maš še kje, al bova s telefonom?

PATRICIJA: Ne, kr s telefonom, ker mam vse aplikacije tud gor in bom lažje editala fotke pol. Pa en filmček bi tud posnela, tak čist kratek, ampak mogoče bo za uporabit. Mam pa to stojalo, tak da bova samo kot nastavli in potem ti stisneš gumb, in je to to. Pri filmu pa bova isto naredili.

Patricija in Eliza postavita tripod in nanj telefon. Patricija nato demonstrira razne uporabe kolesa – kako je visok, če ga postavi pokončno, kje se dvigne sedež, kje se dvigne krmilo, kako balansirano je in kar samo stoji. Nosi ga z eno roko, nosi ga z drugo roko, ker je res lahko. Pa kje se lahko namontirajo pomožna kolesca, ki tudi pridejo zraven. Kakšno uro kasneje vse pospravita in se odpeljeta nazaj proti skladišču.

PATRICIJA: Ja, to kolo bom jaz zdaj vzela še domov, fotke pa ti bom poslala pomoje enkrat jutri, ko jih bom pregledala, pol jih daš pa lahko na spletno stran. Čak, kdaj točno grejo ta kolesa v prodajo?

ELIZA: V ponedeljek, ko končamo s popusti in začnemo kampanjo za božična darila. Itak bo največji naval zdaj, pa pol enkrat februarja, ko se bosta bližala pomlad pa lepo vreme. Mislim, realno bi jih lahko že takoj začeli prodajat, ampak smo septembra tak začrtali letošnjo jesensko kampanjo ..., ker bi jih lahko zdaj, recimo, že basically razprodali.

PATRICIJA: Ja ja, štekam. Ja kul pol, se slišiva jutri. Me zanima, kak so ratala fotke.

ELIZA: Mene tud. Ajde, lepo bodi.

PATRICIJA: Ajdi, drž se.

ELIZA: Čau.

Patricija sede v avto in se odpelje nazaj proti domu. Ko pride domov, si ponovno pripravi kavo, odpre računalnik, pregleda mejle in na telefonu začne gledat fotografije, ki so nastale. Vsako, ki ji je všeč, označi in premakne v ločeno mapo. Ko vse pregleda, naredi še nekaj dodatnega materiala – snema zaslon, poln fotografij, ki se med sabo minimalno razlikujejo. Vklopi kamero na telefonu in jo usmeri proti sebi:

PATRICIJA: Čau! Evo, jaz sem spet doma in urejam fotke za en super nov izdelek, ki ga boste kmalu lahko nabavli. Čez par urc boste na mojem profilu že zvedli, za kaj gre, kaj se meni zdijo največji plusi in zakaj se meni zdi nakup nujen. Vmes pa valda pijem kavico, ker brez tega pač ne gre, saj veste, kako je.

Patricija sede na kavč in na telefonu ureja slike. To traja kar nekaj časa, saj mora za vsako sliko posebej izbrati presete, različne barvne kontraste, svetlobo, sence. Potem izpiše še par primernih opisov za slike, recimo: "Preden sem imela otroke, sem si rekla, da moji pa že ne bodo imeli izpadov v javnosti, zdaj se mi to zdi dobra šala. Ampak s tem kolesom bo otrok prej doma in bo lahko kričal diskretno." Ali pa: "Za vsako lepo fotografijo, ki nastane doma, je mama, ki v en kot skrije vse nepospravljene igrače. Zato jaz raje objavljam izdelke za aktivnosti na prostem."

Ko konča, se obuje, vzame kolo, ga priveže na otroški sedež, ki ga ima na svojem kolesu, in odkolesari proti vrtcu, kjer se počasi in vztrajno nabirajo starši in čakajo svoje otroke. Patricija najprej priklene svoje kolo, potem pa s sedeža vzame še otroško kolo in ga odloži poleg sebe. Na telefonu vključi kamero:

PATRICIJA: No, pa da vidimo. Pomežikne v kamero in jo izklopi.

Otroci začnejo kapljat iz vrtca. Nekje na sredini pritečeta tudi Patricijina dvojčka, ki se nemudoma začneta navduševati nad kolesom. Patricija enega od njiju posede na sedež na kolesu, drugi pa se vozi z novim kolesom. Ko so nekje na polovici poti do doma, se ustavijo, otroka pa se po nekaj pregovarjanja le zamenjata.

PATRICIJA: Čakaj, čakaj ... Daj, vozi se malo okoli mene pa povej, kak je občutek. (Iz vleče telefon.) Vau, glejte to brzino! Kako ti je? A je težek za voziti?

OTROK 1: Ne, ok mi je.

PATRICIJA: Daj, še zdaj naredi en krog, da vidimo, kak se obrača!

Otrok uboga in naredi tri majhne kroge.

OTROK 2: Lahko zdaj jaz?

Otroka se zamenjata in zdaj se s kolesom vozi drugi otrok.

PATRICIJA: Kako pa je tebi?

OTROK 2: Meni je tudi fajn. Mami, glej, kako hitro zabrezam!

PATRICIJA: Noro, res takoj prime. Torej to kolo sta požegnala tud otroka, torej ne samo izpolnjuje kriterije staršev, kot na primer, ali se zloži in koliko prostora zavzame v avtu, ampak je prijazen tudi za otroke. Res ni težek, otroka bosta komot z njim rastla, zloži se prej ko v treh minutah in super je za voziti, lejte to zabavo.

Otroka se začneta prerivati okoli kolesa, saj se oba želita voziti z njim.

PATRICIJA: Ok, zdaj pa moram it pomirit to navdušenje! #dvoreznimeč

Ej, vidva, vsak se vozi 15 minut in potem zamenjata, ok? Drugi pa se pelje pri meni, lahko pa gre tud peš. Smo?

Pospravi telefon in odpravijo se proti domu – en na kolesu, en peš, ona pa ob kolesu.

Ko pridejo domov, najprej klasična rutina – sezuvanje, preoblačenje v oblačila za igro, otroka gresta na dvorišče in Patricija kuha kosilo. Vedno je gosta zelenjavna juhe, teh skuha za vnaprej čez vikende, da jih potem samo odmrzne. Medtem ko se juha taja, se pečica segreva, Patricija pa reže zelenjavo: krompir, brstični ohrovt, korenček. Minimalno jih polije z olivnim oljem, narahlo soli in za konec posipa še z naribanim sirom in mešanimi semeni. V sekundi, ko vse skupaj spravi v pečico, se vrata odprejo in domov pride njen mož. Patricija za oba z možem pripravi kavo – on pije macchiato – in skupaj gresta ven v letno kuhinjo gledat, kako se otroka igrata s psom. Patricije ne skrbi, da bi se kosilo zažgalo, zelenjava mora biti v pečici vsaj pol ure, da se sir dovolj raztopi, juha pa je na minimalnem ognju. Sploh pa imajo po celi hiši požarne alarme, in če bi se slučajno zgodilo, da bi bil njen občutek za čas po vseh teh letih kuhanja napačen, bi alarm začel tuliti in bi tekla noter izklopit štedilnik. Ampak to je res popolnoma nerealističen, malodane katastrofičen scenarij. Patricija in njen mož se pogovarjata o njenem dnevu – Patricija poroča o tem, kak hit je kolo, njen mož pa ji pripoveduje o sestanku, ki ga je imel v službi. Nek sodelavec, ki ima ženo na bolniški, je rekel, da on ne čuti potrebe, da bi ostal doma, ker potem ne bi uspel toliko narediti za službo. Oba se zgražata in oba prižgeta cigareto. Potem se smejeta otrokoma, kako se igrata s psom, ki tekmujeta, kdo bo prvi, pes pa se istočasno z njima lovi, ju na vsake toliko počaka in potem spet teče. Ko pokadita, gresta noter – on se gre preobleč in pripravi mizo, ona še malo meša juho in pospravi posodo v pomivalni stroj. Če sproti pospravljajš, malodane konstantno ohranjaš nek zmeren nivo higiene in samo enkrat na teden (ok, če imaš psa, potem večkrat) posesajš in pomiješ tla. Ampak to je pa praktično vse. Ko Patricija v juho daje še zadnje sestavine, njen mož otroka pošlje v kopalnico umit roke in ju pripelje k mizi ter za vse pripravi pijačo, topel čaj, saj sladke pijače otroke nasitijo, tople vode ne pijeta, mrzla voda ob kosilu pa upočasnjuje prebavo. Patricija postreže in začnejo jest. Kot v vsaki družini z dvema majhnima otrokoma starša velikokrat povesta, da se naj ne zmrdujeta, da naj popihata juho, da se ne popečeta, da naj popihata čaj in tako naprej. Po kosilu se otroka še malo igrata noter, res imata rada lego kocke. Patricija sedi na kavču in pije že četrto, ampak ne zadnjo, kavo tega dne. V naročju ima računalnik in kljuka stvari, ki jih je naredila. Kolo je stestirano in pofotkano, materiala ima za pet objav. Fotografije je poslala naprej, na aplikaciji je nastavila dve objavi za naslednji dan dopoldne. Takrat je namreč drugi prime time za objave na socialnih omrežjih, največjo videnost dobijo poznopoldanske objave, ampak takrat je že prepozno, da bi kdo šel v trgovino izbirat kolo, moraš

že prej čez dan opozorit, da je nov izdelek in da se ljudje tako zorganizirajo, da gredo popoldne na poti iz službe po nakupih. To je torej to, najnujnejše stvari je opravila. Malo še poseđi na kavču, vmes naredi par fotografij, kako počiva, kakšno uro po kosilu pa se družina odpravi na sprehod, da bosta otroka, pa tudi pes, res spala čez noč. Na sprehod gredo čez polje do gozda. Megla se je že spustila, kuža teka naokoli, voħa po grmovjih in prinaša palico, ki mu jo izmenično mečeta otroka. Patricija posname par utrinkov #familyfun.

Ko pridejo domov, je že tema. Otroka gresta takoj v kopalnico, kopel jima pripravi Patricija, moħ pa v kleti umije psa. Vsi skupaj pogledajo eno epizodo Pujse Pepe in eno epizodo Tačħ na patrolji – vsak od otrok si lahko izbere eno risanko na dan. Patricija in njen moħ se izmenjujeta pri uspavanju otrok. Danes je na vrsti ona. Prebere jima dve pravljici, ju pokrije, poboħa in potem ugasne luč in se pridruħi moħu na kavču.

PATRICIJA: Kaj pravijo pri poročilih?

MOŹ: Eh, da to ni bila korupcija, ampak dobro in pošteno opravljeno delo.

PATRICIJA: Lol, ok. Pa komu še to laħejo?

MOŹ: Kaj pa vem, tem zaverovanim volilcem. Oni jim itak verjamejo *no matter what*.

PATRICIJA: A bova pol gledala nek film al serijo?

MOŹ: Hm. U, lahko pogledava *The Crown*, tam je en del malo manj kot eno uro. Ker če danes začneva gledat *Normal People*, ne bova šla spat. Sestra mi je rekla, da si je mislila, da bo gledala po dva dela na dan, ampak so dolgi pol ure, in potem je ob pol štirih zjutraj gledala predzadnji del.

PATRICIJA: Pol štiri zjutraj je dve uri, preden se vsaj en od tamalih dveh zbudi, tak da ne, hvala. Dajva pol *The Crown*, a v tej sezoni že pokaħejo Diano?

MOŹ: Ja, pa Thatcher tud. Ta osemdeseta so kr burna za kraljevo družino.

PATRICIJA: Komaj čakam, da vidim kostume, ej. Ta igralka je pa ista ko Diana, ista.

MOŽ: A bova kokice?

PATRICIJA: Bog ne daj, da tamaladva zavohata hrano, se bosta spomnila, da imata še štirideset opravkov danes.

MOŽ: Čokolado mamó! To bova.

Gre v kuhinjo do omare s prigrizki in se vrne s čokolado z lešniki.

PATRICIJA: Evo, jaz sem pa nastavlja na prvi del. Pridi, no! Joj, daj še nekaj za pit prnesi, plis. Vodo, pa če boš kaj pil, bom jaz isto, če ne, pa samo vodo.

MOŽ: Bova samo vodo danes, al bi ti vino?

PATRICIJA: Ne vem ..., mogoče bi, ja. Daj prnesi en deci, pa si ga razdeliva, če nama ne bo kul.

MOŽ: Evo evo. Na vodo, na vino, daj me malo pokrij čez noge, plis. Hvala. Sva? Sva. Ej, ta kraljica pa zgleda malo nesigurno na konju, a?

PATRICIJA: Ne vem, če je nesigurna zaradi konja ..., pomoje bolj zaradi IRE.

MOŽ: No, ampak v vsakem primeru ne sme delovat prestrašeno, državo mora voditi nekdo, ki je odločen. ... Vidiš, zdaj ko Charlesu izbirajo ženo, je pa že malo bolj angažirana.

PATRICIJA: Ja kdo pa se ne bi rajši pogovarjal o poroki kot o vojni?

MOŽ: Pššt, no. Čakaj, kaj? A to je Diana? A ni bila ona bulimična?

PATRICIJA: Ja?

MOŽ: Ja tu njene noge ne izgledajo ful suhe, no ... Ja glej jo, ona ga prav zasleduje. Svoji starejši sestri je ukradla tipa. In pol je bila Diana žrtev ...

PATRICIJA: Ja pa saj je tudi Charles mel možnost izbire med obema sestrama, no.

MOŽ: Ja a ne obstaja nek *girl code*? ... Zakaj pa Thatcherco tak zateguje v ličnicah? Kot da bi jo nek krč ...

PATRICIJA: Tak pač igra, saj je samo serija, no.

MOŽ: Pa glej jo no, cela sitna je skoz. A se ne zna nasmehnit? ... Ta kraljica se pa obnaša, kot da je vse to en hec. Kak je poskočna, skoz se nekaj nasmiha. ... Joj, daj no, pa ne more se igrat sestave parlamenta kot igrcu, no! Politike sploh ne jemlje resno!

PATRICIJA: Pa saj to ne vpliva na nikogar, midva se tud igrava kamen-papir-škarje kdo bo kuhal čez vikend.

MOŽ: Tega pa res ne moreš primerjat, no.

PATRICIJA: V bistvu res ne, pri nama poraženec dejansko nosi posledice in skuha. Če kraljica slabo predvidi ministre, pa se ne zgodi nič.

MOŽ: Nehaj tolko govorit, da lahko gledam, no.

PATRICIJA do konca spije vino in odloži kozarec na tla. Tam nekje okoli 25. minute oba spita na kavču. Epizoda se odvrti do konca. Zbudita se ob prižganem televizorju kakšni dve, mogoče tri ali štiri ure kasneje. Tiho ugasneta televizijo, luči, si na hitro umijeta zobe in se odpravita spat. Če bosta imela srečo, je pred njima še skoraj šest ur spanja.

V.

Frida, 32 let, pisateljica. Prejela je že nekaj nagrad za svojo dramatiko, čeprav si bolj želi pisati kratko prozo. Tudi roman, ampak roman bolj zaradi statusa. Discipline, da bi napisala epski roman s 400 stranmi, pač nima. In če je čisto iskrena, tudi vsebine ne. Zdaj se je odločila, da bo napisala novo dramo in jo poslala na en natečaj, toliko, da dobi nek feedback, ali je to sploh komu zanimivo, in da jo bo pozneje razvijala na masterclassih po svetu. Ta drama bo popolna.

Frida sedi za računalnikom. Pred seboj ima odprt, ampak zaenkrat še prazen wordov dokument, beležko, v katero si zapisuje ideje, strukturo in opombe. Ob sebi ima kavo, cedevito in pepelnik.

Napisanih in res dobro razdelanih ima pet likov, za vsakega od njih ima izdelan credo. O njih ve vse, od dneva rojstva, najljubše jedi in barve. Pisala bo o nečem pomembnem, kot recimo o stanovanjski problematiki, vprašanju spola in razrednem boju, slednji je namreč neposredno povezan z vsemi drugimi družbenimi vprašanji. Manjka ji samo še situacija oziroma nek dogodek.

FRIDA: Okej, mam različne profile ljudi, različnih starosti, identitet in družbenih pozicij. Mam geja, mati samohranilko, starejšo gospo, mlajšo samozaposleno in enega migranta. Čakaj, to si bom kar zapisala z veliki črkami ... PAZI NA STEREOTIPE!!! Njihovi problemi morajo bit jasni, ampak ne smejo bit na prvo žogo, torej gejeva zgodba ne bo o tem, da je on gej. Nekak subtilno moram infiltrirat njihovo diskriminacijo v vsakdanjih situacijah. Recimo, da bodo vsi migranta nagovarjali v angleščini, čeprav se je preselil v Slovenijo pred desetimi leti in kr dobro obvlada slovenščino. Ampak če bodo samo vsakdanje situacije, a bo to sploh gledljivo? Kaj naj potem napišem v zgodbo te samozaposlene, ki dela od doma za računalnikom? A pol, če bo to kdaj predstava, bomo gledali tam neko igralko, ki bo cel prizor samo tipkala, al kaj? Al pa niti ne tipkala, samo buljila v ekran pa malo skrolala po telefonu? Ja kdo pa bo to gledal? No, pa ne samo gledal, kdo bi to sploh dal na repertoar!? Šit, a bodo ljudje mislili, da ne razumem osnov dramskega pisanja? Sranje. Samo ... če pa tak pač zgleda povprečen dan povprečnega samozaposlenega. Doma si, malo bereš novice, odgovarjaš na mejle, potem pa nekaj pišeš, al razpis, če si arhitekt, pol nekaj rišeš ...

Tak pač je, naša življenja so res dolgočasna. Mogoče ji lahko računalnik crkne? Al pa zmanjka elektrike? No ... samo to uprizoritve ne bo naredilo bistveno bolj zanimive, če bo kr naenkrat luč šla dol, ona bo prižgala neke sveče in pol tam meditirala. Al pa brala ob sveči. Isuse, to je še hujše. Mogoče pa lahko cel dan pokažem, kak si skuha kosilo, pa kak si umiva zobe in dela jogo, pa pije vodo, potem si lahko skuha kosilo al pa speče recimo kiš, vmes spet nekaj tipka, kar koli pač že, pol gre teč al pa v trgovino, mogoče, pol pa spet malo tipka, pa si nardi še eno kavo, pa pomije posodo. U, lahko bi tud brala, da se vidi, da je načitana. Pa je mogoče lahko zanimivo, da ona nič ne govori, pa da samo spremljamo to tugo od rutine vsakdana. To v bistvu ni slabo. Samo ... je pol to dramski prizor? Če se nič ne zgodi in nič ne govori ... ni to bolj kratka zgodba? To je nemogoče. Nemogoče je napisat žanrsko hibridno dramo, iz katere je JASNO, da je to odločitev, ne pa nepoznavanje obrti. Nič, bom kr začela pisat, mogoče mi bo steklo, če ne, bom pa vsaj padla noter, to bo najboljše. Bo kr ta Hassam prvi, naj se začne udarno.

Hassam vsak dan najprej popije kavo in se odpravi na sprehod. Všeč mu je, da vidi, kako mesto počasi začenja živeti. Iz svojega stanovanja se odpravi proti staremu mestnemu jedru, skozi katerega gre do bližnjega parka in naredi en krog okoli večjega ribnika. V eno smer je to slabe tri kilometre, kar je za jutranji sprehod idealno, dobro uro traja njegov jutranji sprehod. Na poti zmeraj sreča veliko ljudi, večina so tako kot on redni jutranji sprehajalci, nekateri imajo tudi pse, in zato ima v žepu vedno nekaj pasjih prigrizkov. Sploh dva psa sta, ki se ga vsakič znova razveselita, on pa njiju. Ena od lastnic sicer ni pretirano družabna, vedno se ji mudi in Hassam sklepa, da se ji mudi v službo. Druga lastnica pa je bolj naklonjena pogovoru, če se ujamejo, krog okoli ribnika naredi skupaj s Hassamom, včasih tudi posedita na klopici in se pogovarjata, kuža pa v tem času teka po parku. Hassamu je res všeč, da se lahko pogovarja z ljudmi, saj tako vzdržuje znanje, upa pa, da tudi napreduje pri govorjenju slovenščine. Nekaj stvari mu povzroča še precej težav, na primer rodilnik in dvojina. Vida, tako je ime njegovi prijateljici iz parka, mu je sicer povedala, da ga to ne rabi skrbet, ker tega ne obvlada vsaj polovica

Slovencev, pa ta jezik govorijo že celo življenje. Ko se Hassam vrača proti domu, se ustavi še v pekarni. Ko vstopi, pozdravi in se nasmehne. Par ljudi je pred njim, zato mora počakati, ampak v tem času se odloči, kaj bo kupil.

PRODAJALEC KRUHA: Hello, what can I get you?

HASSAM: Zdravo, eno štruco koruznega kruha in dva makovi pletenici. Pardon, dve makovi pletenici.

PRODAJALEC KRUHA: O, govorite slovensko. Evo koruzni kruh pa dve makove. 2 evra 20, prosim.

HASSAM (*iz denarnice vzame natančno 2 evra in 20 centov in jih nastavi na pult ter vzame vrečko s kruhom*): Hvala. Lep dan.

PRODAJALEC KRUHA: Enako, dijo.

Hassam pride do stanovanja, razreže obe makovi, pripravi namaz in začne kuhat še eno kavo.

Ja kaj pa bo zdaj? On je ja programer. On TUDI sedi za računalnikom cele dneve in tipka. Uu, čakaj, mogoče pa je on lahko programer in dela v pisarni. Predolgo sem že doma, gladko sem pozabila, da so nekoč nekje ljudje delali iz dejanskega delovnega prostora. Ok, bo pač prihajal v službo okoli desetih, ostalo pa ostane isto. Kul, ni panike.

Ko Hassam pozajtrkuje, si v nahrbtnik spakira vse potrebno za v službo: planer, neko beležko, torbico z dodatnimi kablji, USB-ključki ipd., v termo flašo natoči kavo in odkolesari na drugo stran mesta, kjer je v službi v podjetju, kjer dela na računalniškem oddelku banke – posodablja sisteme in optimizira spletne storitve. Pisarno si deli z mlajšim sodelavcem, ki je pravkar končal faks. Dobro se razumeta, skupaj hodita na malico in kavo, včasih gresta po službi tudi na pijačo.

HASSAM: Zdravo!

SODELAVEC: Seos.

HASSAM: Kako si?

SODELAVEC: Mah, bo nekak. Ti?

HASSAM: Dobro sem, hvala.

SODELAVEC: Aja ej, iz kadrovske so te iskali prej.

HASSAM: Zakaj pa?

SODELAVEC: Ne vem. Prišli so not, vprašali, če si tu, in šli.

HASSAM: Bom šel dol vprašat, kaj je. *Odpravi se dve nadstropji nižje, potrka na vrata in vstopi.*

HASSAM: Zdravo, slišal sem, da ste me iskali.

KADROVSKA: Amm ... Ah, ja, res je. Veš, kaj bi te prosli, dobili smo prošnjo od enega študenta iz Istanbula, da bi pri nas opravljal prakso prek Erasmus Mundus, pa nas je zanimalo, če bi lahko ti bil njegov nadrejen.

HASSAM: Res? Super, hvala za to priložnost.

KADROVSKA: Ja, mislim, saj poročila bosta vsak mesec mogla itak oba oddat nam pa upravi, ne. Ampak tak, da se bosta lažje sporazumevala ...

Tišina.

HASSAM: Hm. On samo študira v Istanbulu ali je prav od tam?

KADROVSKA: Čaki, da vidim, kaj piše v CV-ju ... Am ... bla, bla, bla, bla, *born in Izmir, moved to Istanbul for bachelor studies* ... No, ni prav od tam.

HASSAM: Ampak še vseeno je iz Turčije ...

KADROVSKA: Ja, to pa je, ja. Zakaj? Je to problem? A se ne marate?

HASSAM: Ni problem, da se ne bi marali, jaz nimam nič proti, saj ga sploh ne poznam. Ampak jaz sem iz Sirije, ne iz Turčije.

KADROVSKA: Ok?

HASSAM: V Siriji govorimo arabsko, vsaj v mojem delu. Jaz ne govorim turško.

KADROVSKA: Aja. Pa je to razlika tak ko slovenščina pa hrvaščina, al?

HASSAM: Ne zares. Bolj kot ... nemščina pa slovenščina.

KADROVSKA: Hm. To pa ni prav podobno.

HASSAM: Ne ... Žal. Lahko govorim z njim v angleščini?

KADROVSKA: Ma ja, lahko ... samo to lahko tud vsi ostali, ne.

HASSAM: Verjetno res.

KADROVSKA: Dobro, bomo ti sporočili, kaj bo. Itak pride šele čez pol leta. To je to.

HASSAM: Dobro. Hvala. Lep dan.

KADROVSKA: Enako.

Ok, to naj bo zaenkrat to. Bom nadaljevala z enim novim, pa moram jih nekak preprestit, da se vsi med sabo poznajo, mogoče se na koncu srečajo al kaj takega. Tak ko so ti filmi od Inárrituja, *Pasja ljubezen*, *21 gramov* in *Babilon*. Kaj pa, če je ta, ki šeta psa, ta samozaposlena, ko je doma za računalnikom? Neka producentka al nekaj, ne, naj bo

arhitektka ... Pa se lahko mogoče zaljubita? Samo ona še vedno rabi neko akcijo, peljat psa tud ni tak zanimivo, da bi to bil njen osrednji dogodek. Ja fak, no. To je res ta mediokriteta milenijske generacije, nič se nam ne dogaja. Mi pač samo smo, delamo, pijemo kavo, malo se zjočemo in pol si zvečer s frendi pošiljamo memete po Instagramu. Kak bi blo kul, če bi lahko nardila dramo iz memetov. To bi blo nekonvencionalno in hibridno!

EPILOG

MODERATOR: Lep pozdrav in dobrodošli na zdaj že tradicionalnem pogovoru ob svetovnem dnevu knjige! Danes je z mano pet dam, vse so zelo zanimive gostje in ne dvomim, da se bomo pogovarjali o zanimivih rečeh. Na odru pozdravljam Veroniko Deseničar, Leno Spartnak, Mašo Pozorič, Patricijo Hribernik in Frido Jelink. Dober dan in dobrodošle v mojem studiu. Današnji podcast bo objavljen na Soundcloudu in na iTunes na profilu Resni pogovori. Gostje, prosim, da se predstavite, mogoče poveste kakšno zanimivost o sebi.

VIKTORIJA: Zdravo. Hvala za vabilo, ful se veselim.

LENA: Čau. Ja, jaz sem tud vesela, da smo tu in da smo se zbrali v živo, ne pa preko Zooma.

MAŠA: Hej. Ja, tud jaz, žal mi je, da se oglašam na daljavo, ampak ni šlo drugače.

PATRICIJA: Živjo, ja, super družba smo, veselo bo.

FRIDA: Dober dan, hvala za vabilo.

MODERATOR: Super, hvala za to predstavitev, dajmo kar začeti! Vse prihajate z različnih, ampak sorodnih področij, večina vas je samozaposlenih, nekatere imate otroke in/ali može, druge ste samske, živite v različnih krajih, celo državah, tako da se absolutno nadejam raznolikih odgovorov in živahne debate. Današnja tema je *Ženske v literaturi* in bi najprej kr vprašal, kaj vam pomeni ženska pisava.

FRIDA: Ta izraz je ena sama neumnost, kaj sploh pomeni? Kdaj se sploh kvalificiraš med predstavnike ali predstavnice ženske pisave? Če si ženska in je večina tvojih likov ženskega spola? Ali če si moški in so tvoji liki ženske? Ali je vseeno, katerega spola si, samo da pišeš o menstruaciji pa hormonih? Ali to, da namesto pikice na i pa j narišeš srček? Dajmo najprej to razjasnit, prosim.

MODERATOR: Hm, hja, na to zdaj ne bi znal odgovorit, nisem jaz izumil tega izraza ...

VIKTORIJA: No, jaz ne bi bila tako stroga, kot je bila Frida, ampak se pa pridružujem vprašanju, ker se med to žensko pisavo meče večinoma ženske avtorice, brez nekih sorodnosti pri vsebinah ali pa reprezentaciji ... Malo izpade, kot da je to neka podzvrst resne, prave literature, ki pa očitno ne rabi spola, ker je jasno, da je moška.

MODERATOR: Heh, dobro sem napovedal to živahno razpravo, hitro smo začeli ...

PATRICIJA: Mogoče pa je dovolj to, da je prepoznan večji nabor ženskih avtoric in se to samo poudarja s tem izrazom? Po moje ni nič slabega s tem mišljeno, pa ne rabi bit samo o menstruaciji, lahko o čemer koli. Ampak samo se izpostavi, da je pač vedno več ženskih pisateljic izpostavljenih.

LENA: No, ja, ampak po tvoji logiki potem imamo res navadno, normalno pisavo, ki je brez spola in avtorji katere so moški, potem pa mammo žensko pisavo, ki je nenavadna, ne vemo sicer, v čem, ampak nekak je drugačna. Pa saj tud vsi tipi ne pišejo isto, a potem je slab moški avtor še vedno samo avtor, dobra ženska avtorica pa dobra avtorica ženske dramatike? Malo drugorazredno je.

MODERATOR: Lena in Patricija, hvala za mnenji, kaj pa Maša?

MAŠA: Meni gre tud ful na živce ta izraz, sicer sem manj vpeta kot recimo Frida pa Viktorija, ampak saj je na vseh področjih isto. A se nismo že pri slovenščini pri besedotvorju ženskih oblik učili iz moških, moških pa se nismo učili, ker so normativ?

VIKTORIJA: Ja, smo se, in tak je pri vsem. Mislim, mi se zdaj sicer pogovarjamo o seksizmu v leposlovju, ampak v resnici se pogovarjamo o seksizmu pika. Ki je pač, kot vemo, prisoten povsod. V leposlovju, arhitekturi, marketingu in v družini.

PATRICIJA: Dobro, no, zdaj čisto vsega jaz ne bi posplošila, marsikje bi lahko vsak pri sebi razčistil in z zdravo komunikacijo kaj dosegel,

ne. Midva doma recimo enakovredno skrbiva za hišo, finance in otroke.

VIKTORIJA: In dejstvo, da moraš kot nek uspeh razglasit dejstvo, da oče tvojih otrok tudi skrbi za SVOJE otroke, pove vse, se ti ne zdi?

PATRICIJA: No, jaz sem bolj hotela motivirat ljudi, da se isto te stvari zmenijo, preden majo otroke ...

VIKTORIJA: Mislim, o istem vzorcu govoriš. Zakaj se je treba sploh pogovarjat o tem, zakaj to ni samoumevno?

PATRICIJA: Jah, ker smo drugačni.

FRIDA: Meni se to zdi zapravljanje časa, če se bomo pogovarjali o tem, ali seksizem obstaja ali je to odvisno od načel vsakega posameznika ...

MODERATOR: Frida, razumem tvojo frustracijo, ampak dajmo pustit vsaki do besede, da izrazi svoje stališče.

FRIDA: Zakaj pa sploh smo tukaj osebe s tak različnimi pogledi na eno stvar? A ne bi moral ti, al kdor nas je izbral, pač najt ženske s podobnim znanjem?

LENA: Frida, umiri se, gostje na podcastu smo, ne članice delovne skupine za enakopravnost.

VIKTORIJA: Ok, po mojem se vse strinjamo, da seksizem obstaja in da feminizem potrebujemo, ali pač?

MAŠA: Absolutno.

LENA: Res je.

FRIDA: Ja.

PATRICIJA: Seveda, saj nikoli nisem rekla, da ne ...

VIKTORIJA: Ne prehitvaj, Patricija. Ok, torej to dvoje obstaja, to vemo in vemo tudi, da je to problem, ne?

LENA: Ja, ja.

FRIDA: A mene en zajebava? Seveda je problem.

MAŠA: Je problem, tako.

PATRICIJA: Ja, to res ni ok.

VIKTORIJA: Ok, super. To smo zdaj odključale, gremo naprej. Vse smo tudi že bile žrtve seksizma, to je dejstvo.

PATRICIJA: Tega pa jaz ne bi trdila.

LENA: Tvoji tamponi so obdavčeni kot luksuzni pripomoček, med vsako menstruacijo si diskriminirana.

PATRICIJA: Hm?

LENA: Menstrualni pripomočki, torej tamponi, menstrualne skodelice, vložki, so obdavčeni kot luksuz in ne kot osnova higiene. Temu se reče *pink tax*. Mislim, tud večina produktov za ženske je višje obdavčena kot izdelki za moške, ker smo ženske kao večje za-pravljivke, ampak pri menstrualnih pripomočkih res nimaš izbire, al jih boš mela al ne.

PATRICIJA: Ja zakaj pa ni to osnovni higienski pripomoček, če pa je?

LENA: Stara, ne vem, kaj naj ti rečem, nisem si tega jaz zmisllila. Zato, ker živimo v patriarhatu in so vse ženske potrebe luksuz.

PATRICIJA: To grem pa zdaj takoj poguglat.

MODERATOR: No, prosim, če pustite telefone na *plane mode*, da ne zmotite snemanja.

PATRICIJA: Dobro, bom pol. Ampak to je res bizarno!

VIKTORIJA: No, ampak zdaj se pa RES strinjamo, da smo vse že bile žrtev seksizma.

PATRICIJA: Ja, očitno, ja.

VIKTORIJA: Dobro, gremo zdaj prav specifično na literaturo, ok.

FRIDA: A je to vrtec al kaj?

VIKTORIJA: Frida, prosim.

MAŠA: A ni najbolj feministično dejanje, da druge ljudi informiramo o položaju ženske, Frida?

FRIDA: Pa če jaz nimam potrpljenja, no.

MAŠA: Ga boš pridobila.

VIKTORIJA: Dobro, torej leposlovje. Katero knjigo ženske avtorice ste nazadnje prebrale? Pa približno kdaj ...

PATRICIJA: Ah, to je lahko, Svetlana Makarovič, *Pekarna Mišmaš*, tamala mata fuul rada njene pravljice.

FRIDA: *Materinstvo* od Sheile Heti.

VIKTORIJA: Ok, Maša?

MAŠA: Sally Rooney, *Pogovori s prijatelji*.

LENA: Jaz pa Eleno Ferrante, *O izgubljeni deklici*.

VIKTORIJA: Super, same fajn knjige. Jaz sem pa nazadnje brala Bernardine Evaristo, *Girl, Woman, Other*. To, ki je dobila bookerja.

FRIDA: Bravo, vse znamo brat.

MAŠA: Daj no, nehaj. Viktorija, nadaljuj, prosim.

VIKTORIJA: Hvala, Maša. Torej. Katera od teh knjig pa se vam zdi, da obravnava žensko tematiko ali pa ma glavne like ženske?

FRIDA: Ja *Materinstvo* ziher ...

LENA: Mislim, Ferrante tud.

VIKTORIJA: Moja tudi, ja.

MAŠA: Jah, ta Sally Rooney bolj o odraščanju piše, mislim, saj so ženski liki ful prisotni, ampak niso pa zares izpostavljeni vsebinsko. Vsaj meni se je zdelo, da bi to lahko bla zgodba kogar koli.

PATRICIJA: Ja pri *Pekarni* ne zares, sem se pa spomnila, da sem prebrala tud avtobiografijo Michelle Obama letos, tam pa je ženska v ospredju.

FRIDA: Ma nemoj!

VIKTORIJA: Ok, torej če bi zdaj pogledali, če ženske pisateljice nujno pišejo o, v narekovajih, menstruaciji, bi ugotovili, da mam o vsaj dve knjigi, ki temu opisu ne ustrezata, drži?

MAŠA: Drži.

FRIDA: Ja..

VIKTORIJA: No, torej potem ženska pisava definitivno ne pomeni nujno obojega.

FRIDA: Ti zdaj misliš, da bomo me, osebe, ki izraza ženska pisava ne maramo in ne razumemo, to na novo definirale?

LENA: Ej, meni se pa realno to zdi res kul ..., prilaščamo si koncepte!

MAŠA: Ja! Isto kot se spodbuja ženske delat s svojim telesom, kar hočemo, ker si vračamo svoje telo? Re-prilaščamo? *Taking your body back* je v angleščini, no.

PATRICIJA: Meni se tudi zdi vznemirljivo, a ni boljše, da to naredimo me kot pa nek star moški, ki ureja arhiv slovarjev?

FRIDA: Kaj?

VIKTORIJA: Dobro, gremo dalje. Zdaj pa povejte eno knjigo, kjer so se vam zdele ženske ful stereotipno al pa enoplastno prikazane!

LENA: Jonathan Franzen, *Čistost*. Vse spoštovanje do njega sem izgubila.

PATRICIJA: Joj, a je on napisal tisti špeh o nekdanji košarkarci, ko ma afero z nekim kao muzičarjem iz faksa? Ko je skor bla serija?

MAŠA: *Svoboda*, ja, to je on. Za mene je definitivno taka knjiga *Postopoma zapuščati Misanthropolis* od Davorina Lenka. Joj, a predstave štejejo?

VIKTORIJA: Ne, k temu še pridemo. Ok, Patricija?

PATRICIJA: Hm, v *Petdeset odtenkov sive* je bla Anna kot neka lutka, tak da to.

FRIDA: A ti to resno, Isuse. Jaz nimam nič za izbrat, ajde, ves kanon.

VIKTORIJA: In če bi morala izpostaviti eno?

FRIDA: Ne vem, kar koli od Murakamija ... tam so ženske vedno tak ... *manic pixie dream girl*, pač funkcija.

VIKTORIJA: Kul, hvala ti. Jaz bi tud izbrala *Čistost*, tisto me je ful razjezilo. Pa res sem mela prej rada Franzna, ampak to je bil višek.

FRIDA: Ok, kaj pa zdaj, ko smo povedale to?

VIKTORIJA: Ti postaja všeč, ta igrača, ne?

FRIDA: Ja, vesela sem, da lahko vam povem, kaj brat.

VIKTORIJA: No, saj nima veze. Zdaj pa gremo na predstave. Isto vprašanje, drug medij.

LENA: A kje nas je motla reprezentacija al katero predstavo od ženske režiserke smo gledale?

MAŠA: Al da je po tekstu od ženske?

VIKTORIJA: Dajmo najprej ženske avtorice besedila.

LENA: Hm. A v živo al velja po spletu?

VIKTORIJA: V živo ...

MAŠA: U, *to jabolko, zlato* od Semenič v Cankarjevem domu.

FRIDA: *Naše skladišče* v Kranju. Tjaša Mislej.

LENA: A, vem! *Kresnice* v MGL od Tene Števičič. Yes, pa še žensko režiserko mam.

PATRICIJA: *Sovica Oka*, tud od Makarovič, v lutkah.

VIKTORIJA: Jaz pa sem nazadnje gledala *Ljubav reče greva* od Nine Dragičević v Stari elektrarni.

MODERATOR: Uh, jaz nisem nič od tega bral ali gledal, bo treba nadoknadi, zgleda. Heh.

VIKTORIJA: Ok, zdaj pa ženske režiserke, gremo.

LENA: Ja, *Kresnice* tud, Nina Rajić Kranjac.

VIKTORIJA: Ja pri meni bi tud lahko bil isti odgovor, ampak sem gledala kasneje še *Požige*. Tud od Rajić Kranjac.

FRIDA: Jaz tud oddelam dve naenkrat, *Naše skladišče*, režija Mateja Kokol.

PATRICIJA: Jaz pa res ne vem, a se katera spomni, če je kaj od Makarovič v lutkah režirala ženska?

FRIDA: To so obnovitve starih predstav, tak da skor ziher ne.

PATRICIJA: Ah, to pa je škoda.

FRIDA: Res.

MAŠA: Joj, ne vem, če se bom spomnila ... Že vem. *Šola za žene* v Mariboru. Ajda Valcl.

VIKTORIJA: Ok, kje pa nas je motla reprezentacija?

FRIDA: *Psiho*. V Gleju. Katastrofa.

PATRICIJA: Tud *Sovica Oka*. Nekak nisem razumela, zakaj je ona kr arogantna, če pa je res imela večje oči kot ostali. Če je nekaj res, a pol ne smeš nič lepega o sebi povedat? Jaz bi rada, da se moja hčerka zaveda svojih dobrih lastnosti.

LENA: *Županova Micka*. V Drami. Stara predstava, ampak sem lani komaj gledala. Saj vem, maturitetno branje, slovenščina in vse, ampak zakaj je to še vedno na repertoarju? Kr nekaj, res.

MAŠA: Ne vem, mene ta pogovor dela depresivno. Ful predstav. *Emilia Galotti* v Drami. Al pa *Šola za žene*. O šit, *Razbiti vrč* v Drami. Ne vem, vse, kjer je komični element šlatanje po riti pa joških. Jaz tega ne morem več gledat.

VIKTORIJA: Ja, se strinjam. Mene je tud *Razbiti vrč* ubil. Neznosno, res. Pa skor nihče se ni smejal, kak že prej niso ugotovili, da to res ni komično.

No, če zdaj, recimo, potegnemo neko črto pa pogledamo statistiko, ugotovimo, da smo se morale kr namučit s temi ženskimi režiserkami, pa tud z ženskimi teksti. Da gre dostikrat za isto predstavo, predvsem pa, da moški ženske res stereotipno ali žaljivo prikazujejo, ko režirajo in pišejo tekste.

FRIDA: A to je zdaj presenečenje?

MAŠA: Ni presenečenje, je pa potrditev teze.

LENA: Presenečenje je, da ženske tud niso kr po defaultu boljše. Vsaj meni.

VIKTORIJA: Ja, jaz bi tud vsaj to rada, da smo druga do druge spoštljive.

PATRICIJA: No, ampak vemo, da nismo.

FRIDA: Pridna, dobro poslušajš.

PATRICIJA: No, se tebi to zdi spoštljivo? Sploh za neko samooklicano feministko ...

FRIDA: Vem, da ni. Kot feministka tud ne rabim bit popolna. Oprosti vseeno.

LENA: Ej, kak ste pa drugače ve zadovoljne same s sabo?

MAŠA: Kaj misliš s tem?

LENA: Ja, glede reprezentacije, ne. A se zdite same sebi dovolj večplastno napisane?

VIKTORIJA: Mislim večplastno, pač ja, mam svoje napake, ampak smo si pa dost podobne med sabo, ne. Nobena ne bo dobila Nobelove za kemijo, ne.

MAŠA: Ne, res ne. Mi je pa recimo všeč, da pri meni ne piše, če sem samska al ne. Pač govora je o mojem delu, moj status tu nima nobene veze.

LENA: Ok, to je res, ampak zavoljo reprezentacije bi si jaz želela, da piše, da mam punco.

FRIDA: Jaz sem samska in ne čutim nobene potrebe, da bi se o tem, s kom seksam, pogovarjala. To je moja stvar, nima veze z reprezentacijo. Pa sploh ne gre za to, ampak za različne prekarne pozicije

dela. Ko bo tekst o spolnosti, pa mene verjetno ne bo not. Ni nič kaj za povedat.

PATRICIJA: No, ampak zakaj pa je potem pri meni izpostavljeno?

LENA: A ni fotkanje in testiranje izdelkov za otroke del tvoje službe? Na kom pa bi to testirala?

PATRICIJA: Ja, ne vem, lahko da bi samo urejala vsebine in bi najeli modele, saj tud to obstaja, ne. Tud otroci v reklami za plenice niso nujno otroci od režiserke al pa režiserja reklame.

LENA: To je res.

VIKTORIJA: Realno bi blo meni tudi ful boljše, če bi blo med nami več razlik. Od kod je katera, a ma katera dialekt al ne, take stvari. Zdaj ko bereš ta prizor, sploh ne veš, katera ja katera. Ena je influencerka, ena piše tekst, ena je arhitektka, kaj pa drugi dve? Ne vem, ni nekih jasnih distinkcij med nami. Če bi jaz dobila tak tekst v korekture, bi bil to moj glavni pomislek.

MAŠA: Jaz se zdim sama sebi tud neizrazita. Pa saj ne rabim zares nekega naglasa, ampak neke lastnosti bi pa rada mela. A sem melanholična, kolerična, sangvinična? Kdo ve.

LENA: Veš kaj, jaz tud nekompetentna izpadem. Kaj sploh delam? Nek razpis pišem. In še to slabo! Mislim, menda pa ja vem, kaj so *matching funds*, in nima veze, od kje jih dobiš, halo. Moraš pač met dovolj svojih sredstev, zdaj al si jih dobil na nekem drugem razpisu al si jih iz štumfa vzel, pa res nima veze. To mi je res šlo na živce.

FRIDA: Joj, nehajte jokati, ljubi bog. Pa saj vidite, da je vse skupaj nek čuden poskus. Malo hoče bit kot *Drame princes*, samo se je ta avtorica, saj je ženska, ne ...?

LENA: Je, ja.

FRIDA: ... No, ampak ta avtorica se je gladko zakalkulirala in prečnela svoje sposobnosti. *Drame princes* je dekonstrukcija obstoječih

literarnih in zgodovinskih likov, maš neko referenčno polje, tu ga pa ni. Kaj je referenčno polje tu, no? Kapitalizem? 2020? Mislim, sori, to je pa res poceni, no. Ni tak lahko pisat dekonstrukcije, sploh če nimaš kaj za dekonstruirat, pa bi malo po odlomkih življenje frendov al pa nekih javnih zgodb kazal. Ja, v pizdi smo, ni nekih resnih služb, pitaj boga, kdaj bojo. Ampak kaj pa je pol? To je to, al kaj? A mi ne obstajamo izven tega? Kak to vpliva na naše življenje, vuau, vsi smo anksiozni. Ta tekst ne prinaša čisto nič takega, česar ne ve povprečen bralec. Kaj bralec, človek. Vse to vsi že vemo, in kaj naj zdaj? A ve kdo, kaj je funkcija tega teksta?

MAŠA: Ful se strinjam s tabo, res se, ampak vseeno se mi pa zdi tud dobro, da se prikaže prav nek realističen dolgčas malega človeka, neka povprečnost, nezanimivost, ker to nas kot generacijo definira. Naši starši so vsi delali na tem, da bi splezali po hierarhični lestvici višje. Naša največja zmaga bo, da na pademo iz srednjega razreda na socialno dno. Kaj je tu zanimivega? Nič. Meni se nič nadpovprečno zanimivega ni zgodilo v življenju. NIČ. Vse sem nardila prav in isto kot vsi ostali. To je to. Ampak tega je ful, in to se mi zdi super.

LENA: To je res. Pa saj a ni že György Lukács realizma razglasil za najbolj politični stil literature?

VIKTORIJA: Ja, ampak je pozabil na dramatiko, to so mu vsi očitali.

LENA: Pozabil na dramatiko? Ne razumem ...

VIKTORIJA: On se je samo z romani ukvarjal v tem eseju. *Buddenbrookove* je razglasil za najbolj politično literarno delo. Dramatike pa sploh ni upošteval, analiziral, nič.

PATRICIJA: Torej, vse kar smo se me pogovarjale o predstavah in tekstih, je brezveze?

FRIDA: Ne, ni, saj to samo o enem izmed mnogih teoretikov govorimo. Lahko tud črtamo to.

PATRICIJA: A lahko tud moje otroke pa moža črtamo?

FRIDA: Lahko, če hočeš. Lahko pa si še namisliš kaj. Bi mela raje dva psa?

PATRICIJA: Ne, bo en čisto dovolj.

LENA: Torej moramo zdaj same vse na novo? Ona noče otrok, pa si naj spremeni zgodbo. Jaz bi rada boljše napisala razpis, pa ga začnem od začetka?

MAŠA: Jaz si moram torej neke lastnosti dopisat in jih boljše izrazit, če prav razumem.

VIKTORIJA: Jaz pa dopisat štajerski dialekt.

FRIDA: Tako. Jaz pa mam itak še štiri prizore za napisat. Mogoče tri, odvisno, kak se mi zgodbe prepletejo.

MAŠA: Ja nič, a kr začnemo? Kr dost dela je ...

LENA: Zmenjeno.

PATRICIJA: Mogoče se lahko slišimo, če rabi katera pomoč?

VIKTORIJA: Valda, samo zakriči. Jaz bom itak v garderobi.

FRIDA: Samo neki ... Zakaj pa bi me morale same sebe boljše napisat? To ni naše delo.

LENA: Res je, to ni naša napaka.

MAŠA: Ej, moderator? Kdo je avtorica tega teksta? A jo lahko pokličeš?

MODERATOR: Hm? Am, ja, bomo jo vključili v debato.

Po telefonu nekoga pokliče in par minut pozneje v studio vstopi avtorica.

AVTORICA: Zdravo, klicale ste me?

VIKTORIJA: Ja, smo ja. Nekaj pripomb mam.

FRIDA: Veliko v bistvu, upam, da si boš to zapisala.

AVTORICA: Am, ja, okej, čakaj, da najdem kulico ...

FRIDA: Kulico, a računalnika nimaš?

AVTORICA: Lažje tak delam ...

VIKTORIJA: Si? Ok, gremo. Patricija, boš ti začela?

PATRICIJA: Ja. Torej jaz zdaj delujem kr neumno, tak *blissfully ignorant*, in bi najprej rada, da si zapomniš, da poklic digitalnega marketingerja ne pomeni posedanje na kavču in pitje kave cel dan. Ogromno računov moram izdat, se pogajat z naročniki za cene, kode za popuste, pripraviti vsebine za tri profile in *newsletter*. In pri vsem tem delu potem ti napišeš samo to, da se cele dneve snemam in kadiram svoje otroke. Sploh ne vem, kaj moja otroka delata v tem tekstu. Saj ju ne zanikam, ampak če je glavna tema povprečen delovni dan, potem piši o mojem delu, ne pa o tem, kak šetam psa in kuham, to ni moja delovna obveznost. Si si zapisala? Aja, pa še to, nekaj malega o seksizmu pa tud vem, nisem neka glupača, ki ne opazi, da se mož z njo o politiki pogovarja kot z otrokom.

AVTORICA: Ja, ok, hvala za pripombe. Je to to?

PATRICIJA: Ne, to ni to, so pa to ključne reči. Moti me še ful drugih zadev, ampak tisto lahko prebolim. No, bom še razmislila, naj še ostale zdaj povejo.

FRIDA: Jaz bi za začetek, kot kolegica kolegici, rada predlagala, da si v prihodnje res boljše izdelaš like. Ker če bi to bla radijska igra, nihče ne bi prepoznal, kdo kaj govori, vse je isto, in to je samo znak slabe karakterizacije. To je osrednja pripomba. Potem pa dalje naj povem, da nisem zafrustrirana in nadržana do drugih žensk. To bo tud treba popraviti. Glej, če pogledaš to mojo dramo, recimo, absolutno ne rabi bit napisana kot izpitno besedilo v prvem letniku faksa. Po toliko letih izkušenj si pa že lahko privoščim eno ali dve odstopanji od konvencij, se ti ne zdi? Ta moj tekst pa je res šolski: En prizor, dve osebi, ena dramska situacija, en konflikt, konec. Saj konflikt je

lahko samo en v celi drami, veš, ne rabi vsak prizor posebej že met dramskega trikotnika.

AVTORICA: Mhm, razumem, ampak bodiva pošteni, zaenkrat je to samo en prizor, ni treba posplošit, da je cel tekst šolski, ker še ne veva, ali bo.

FRIDA: Ja, zakaj pa ni več kot en prizor napisan?

AVTORICA: Ja, nisem ga hotela v celoti izpisat, ampak samo neko smer nakazat ...

FRIDA: Čakaj, torej ti si nakazala smer, ampak ne smem pa posploševat, da bo potem vse enako kot prvi prizor? Odloči se.

AVTORICA: Dobro, lahko dopišem še en prizor, ki bo vseboval tudi nek notranji monolog, pa ne bo vse izpisano, da v primeru uprizoritve pustiva nekaj prostora za lastno interpretacijo tudi ustvarjalcem, ok?

FRIDA: Ja, super bi blo, če bi dramatika spet dobila status samostojnega umetniškega dela, ampak ti očitno hočeš transponacijo ...

AVTORICA: Ok, še kaj?

LENA: Ja, mene res zanima, zakaj sem jaz najslabša producentka vseh časov? Prosim, če se jasno, ampak res jasno, izpostavi, da VEM, KAJ SO *MATCHING FUNDS*.

AVTORICA: Ja, s tem sem hotela v bistvu vpeljat, kako sistem za nevladne organizacije v Sloveniji deluje, ampak lahko to spremenim.

LENA: Ne vem, kaj si hotela, ampak predvsem si me napisala čisto nekompetentno. Popolnoma. Če bi jaz res tak pisala razpis, bi bila do smrti brez dela! Nekaj idej pa le premorem, veš. Tisto lokalno pridelano hrano tudi lepo črtaj, to je dandanes norma, ne dobiš zlate zvezdice.

AVTORICA: Ok, zabeleženo.

LENA: Pa prosim, da dopišeš, da ko grem spat, da ne ležem v prazno posteljo, ampak da v postelji že nekaj ur spi moja punca, ker je reprezentacija LGBTQIA+ trenutno res izjemno pomanjkljiva, in če lahko pri strejt bejbi z otrokoma piše, da je poročena, potem lahko to tudi pri meni vsaj bežno omeniš.

AVTORICA: Ok, se opravičujem za to napako. Nasploh sem se izogibala vpletanju vaših osebnih življenj ...

LENA: Kaj, nisi hotela napisat, da jih je večina samskih in potem moramo bit kr vse? Sploh me ne zanimajo tvoji razlogi, samo dopiši to punco, pa čao.

AVTORICA: Ok, se ponovno opravičujem.

MAŠA: No, jaz bi za začetek rada par lastnosti, zdaj sem neka služva, ki niti nič ne nardi, pa še apatična je. Lahko bi mi tudi poklic zamenjala ali pa vsaj napisala kak projekt, ki sem ga sama izvedla. Jaz bi rada bla srečna. Pač ja, sitnega šefa mam, ajde, ampak jaz bi rada dobro delala, ker ta projekt je res zahteven, in prosim, da se omeni, da ga nisem dobila na lepe oči, ampak da res vem, kaj delam. Jaz dejansko nadzorujem dve izgradnji luksuznih blokov in načrtujem podvodni tunel za avtomobile. A se tebi zdi, da bi to znal naredit nekdo, ki samo kima in se smili samemu sebi in je negotov? Jaz bi bolj rekla, da ne!

AVTORICA: Ok, čakaj, da vidim, če sem prav razumela: Poklic ostane enak, ampak na sestanku bi ti rada šefu prezentirala svoje delo, ki si ga opravila pravočasno, in to na nivoju, potem pa bi rada tej prijateljici napisala, da si ful zadovoljna z današnjim dnem in svojo službo in življenjem nasploh?

MAŠA: A me ti zdaj zajebavaš? Ne rabim bit manična, neko samozavest pa kompetence mi dopiši, ne rabim vsak dan srat mavrice pa jahat samoroga. Mela sem uspešen sestanek, šef je zadovoljen z mojim delom, jaz tud in potem napišem frendici, da je bil sestanek ok in da sem zadovoljna. Če pa izven delovnega časa jaz jočem ali ne, pa res ni pomembno.

AVTORICA: Zmenjeno. Imamo še koga ali je to to?

VIKTORIJA: Dejansko si niti števila likov, ki si jih napisala, nisi zapomnila? Vidiš, ker smo vse iste! Ajd, piši. Jas se nea sramujem svojega štajerskega dialekta, tak toti osrednjeslovenski generični naglas popravi. Pol bi rada mela nek poklic, ki ni čisto isti ko vsi ostali, neka znanstvenica al pa programerka bi lahko bla. Glih tak sem lahko prekarka, pa me z ene pogodbe vekslajo na drugo, samo nekaj bolj izrazitega, lepo prosim. Ker ženske tui v računalništvu delajo, veš. Ajde, mlada raziskovalka na FERI, to bom. Oddelek si pa sama zmisli. Pa nea pozabi naglasa spremenit, ker to zaj ni ničemu podobno.

AVTORICA: Ok, zdaj pa ste vse povedale, a ne?

FRIDA: Jaz bi samo za v prihodnje še rada svetovala, da pri svojih rosnih devetindvajsetih ne vlečeš vzporednic med svojim opuskom in Nobelovo nagrajenko. Če jih že misliš, pa vsaj koncept boljše izdelaj, ne pa da sredi teksta ugotoviš, da ne bo šlo napisat dekonstrukcije kanonskih likov v ekonomsko-politični situaciji, ki je značilna za zadnjih petdeset let. Evo, to je to.

PATRICIJA: Aja, drugače pa se mi zdi kul, da si vpeljala uporabo socialnih medijev.

MAŠA: Ja.

LENA: To je res dobro, ja.

AVTORICA: Ok, hvala vsem za *feedback*, še enkrat se vam opravičujem in se slišimo, ko dopišem popravke.

Avtorica odide.

MODERATOR: Oh, kakšna debata! Nad vsemi pričakovanji, takšnih gostij pa res nimam pogosto. Izjemen pogovor, koliko ženske energije na kupu, no-ro. Hvala vsem za pogovor, za udeležbo in za to izjemno žensko odločnost, moški naj se vas kar pazijo, huh. Hvala vam, poslušalci in poslušalke, da ste bili z nami, da ste si zapisali katerega od predlogov za predstave, spremljajte nas še naprej in ne pozabite svojim ženam kupit kakšnega šopka danes. Do naslednjič, ajde!